

ȘCOALA NOASTRĂ

Revistă pedagogică culturală.

Redactor: N. NISTOR.

+ Dr. GHEORGHE VILT.

Zilele trecute s'a stins din viață — pe neașteptate — revizorul școlar al Clujului Dr. Gh. Vilt. Numit de scurtă vreme inspector școlar pentru școlile de ucenici din Transilvania n'a ajuns să-și ia în primire noua funcțiune, unde se ridicase mulțămîta unei munci îndelungate și cinstită. Moartea nemiloasă l-a răpit înainte de vreme, lăsând în rîndul oamenilor noștri de școală un gol, care nu se va putea umplea așa de ușor.

Caracter ferm și de-o bunătate sufletească cum rar se găsește, răposatul va trăi încă multă vreme în amintirea acelor cari l-au cunoscut.

Învățătorimea sălăgeană — prin graiul meu — deplînge moartea timpurie a acestui bărbat de școală, care ar fi putut să muncească încă multă vreme pentru binele școlii românești. Ea se închină cu evlavie în fața mormîntului ce acopere osemintele unui om de omenie rostind creștinescul: D-zeu să-l odihnească!

NICOLAE NISTOR.

Motto: „Gata oricând“

Cercetășia în școala satelor.

Ca unul care am dat și dau o mare importanță tuturor mijloacelor potrivite pentru promovarea culturală a satelor noastre românești, ocupându-mă intensiv cu „Cercetășia“ am aflat-o din experiență, că este cel mai bun și mai potrivit mijloc de a putea produce roade bune și eficiente în munca grea ce desfășurăm pentru regenerarea culturală, morală, fizico-igienică și socială a poporului nostru. Indemnăt de sentimentul dragostei ce păstrez față de căriera dăscălească și de dorul de a vedea viitorul acestei țări consolidat și fericit m'am aflat împintcnat a scrie cele ce urmează, despre cea mai bună școală a vieții, despre Cercetășie, pentru a o face cunoscută și cu colegii învățători dela sate, pionerii promovării culturale ale satelor, ca să se folosească de ea ca cel mai bun mijloc de educație e poporului, a cărui viitor și soarte mai bună este încredințată lor pentru ai da o directivă sănătoasă.

Prin cele ce voi descrie nu vreau nici pe de parte să-mi arog dreptul de mare pricepător, sau chemat a da eu directive nouă învățătorilor ci a contribui numai după puterile mele și eu cu o petricică la consolidarea noastră, spre binele nostru, a Țării și omenirii întregi. Tot ce scriu sunt culese din studii și cărți apărute, precum și din cele câștigate din experiența proprie. Sper că scrisul meu va fi primit din partea colegilor învățători cu aceeași dragoste cu care eu îl dau.

I. Ce este Cercetășia ?

Cercetășia, este o instituție de educație fizico-morală, bazată pe principiile de educație a marelui bărbat englez *Sir Baden-Powel* (Bodn Pavel) Ea este școala chemată a face legătura între școală și viață, între om și natură. Este chemată a înfăptui pacea eternă pe pământ, între popoare, prin întronarea armoniei sufletești, iubirea de oameni și dragostea de adevăr în generația viitoare a popoarelor. Prin principiile de educație de care este

condusă această instituție este astăzi cea mai bună școală a vieții, este o școală de energie fizică și morală, o școală de hotărâri și fapte închinată Țării, poporului și omenirii întregi.

II. Scopul cercetășiei

Motto: O minte sănătoasă
în corp, sănătos.

Cercetășia are de scop ca pe lângă cunoștințele câștigate în școală să desvolte în toți tinerii, însușiri fizico-morale. Prin ea se dă tineretului nu numai o adevărată educație fizică lipsită de militarism, ci îl pregătește în cel mai înalt spirit moral pentru a deveni din generația tină de azi, oamenii de mâine viguroși, îndemânatici, cu inițiativă proprie, curajoși, demni și de onoare muncitori cinstiți, solidari, buni patrioți, unanimari, altruști, cetățeni folositori acestei Țări. Iată deci toate condițiunile morale și fizice cari formează temelia sănătoasă a viitorului unui popor, a unei Țări.

Cercetășii sunt deci speranța și rezerva națiunilor chemați a-se solidariza toți într'o mare și puternică familie pentru dobândirea păcii eterne între popoare. Cercetășia este mai mult o instituțiune amicală, liberă, decât una de disciplină, de supunere.

Pentru executarea și ducerea la îndeplinire a scopurilor atât de mărețe ale Cercetășiei ne stau ca garanță statutele și Regulamentul ei cu toate programele de lucru, dar mai ales prezintă cea mai mare garanță:

III. Legea Cercetașului

Care este cuprinsă în 12 puncte ce urmează:

1. Cercetașul își ține totdeauna cuvântul.
2. Cercetașul nu minte, el e curat la gând, în vorbă și în fapte.
3. Cercetașul e voios și plin de însuflețire în orice clipă a vieții sale.
4. Cercetașul e viteaz, se încrede în puterile sale și caută să iasă cu vrednicie din orice încercătură.
5. Cercetașul își îngrijește corpul și duce o viață sănătoasă.
6. Cercetașul nu face deosebire de credință, de clasă socială și de avere.
7. Cercetașul e cuviincios cu toată lumea și ascultă pe cei cel sfătuesc de bine.

8. Cercetașul respectă părerile altora și-și ia răspunderca faptelor sale.

9 Cercetașul e iubitor de învățătură și învață la rândul său pe alții.

10. Cercetașul e muncitor și econom, el respectă munca și avutul altuia.

11. Cercetașul e bun cu animalele îi plac florile și cercetează natura.

12. Cercetașul se silește să facă în fiecare zi o faptă bună, ori cât de neînsemnată ar fi ea.

Iată 12 puncte cari formează podoaba cea mai aleasă a sufletului, din îndeplinirea cărora va rezulta iubirea adevărată între om și om, respectarea de credință, avere și tot ce este frumos, folositor și adevărat.

IV. Istoricul Cercetășiei.

Cercetășia a luat ființă în țara muncii, în Anglia. Intemeietorul și inventatorul ei este marele pedagog: Generalul englez *Sir Baden Powel*. Ea fiind una dintre cele mai importante instituții de educație fizico-morală, e adoptată și introdusă de aproape toate țările civilizate din lume. Indocosbi a luat avânt puternic în Anglia, America, Suedia, Franța, Ungaria, Italia și Germania. Despre dezvoltarea și istoricul ei am putea scrie volume întregi. Eu însă mă mărginesc a schița numai câteva momente mai însemnate din istoria Cercetășiei la noi în România.

Cercetășia la noi*) e cunoscută numai de prin anul 1914 când a fost înființată Asociația Cercetașilor Români. Intre întemeietorii și inițiatorii ei numărăm pe regretatul prof. Murgoci, Colonelul Berindei, Căpitan Sâmboteanu, prof. Ghidionescu, Costa Foru, Major Manolescu și alții. În anul 1915 ziua de 8 Aprilie Asociația „Cercetașii României“ a fost recunoscută ca persoană morală, fiind pusă sub Înalta protecție a M. S. Regelui Ferdinand I. și sub auspiciile Ministerului de Instrucție și Culte, având de comandant suprem pe A. S. R. Prințul Carol, Moștenitorul Tronului, care s'a aruncat cu tot avântul și curajul cel caracterizează, pentru îndeplinirea marelui sarcină, ce avea.

Deja în anul prim ia un avânt puternic, numărând peste 9000 de cercetași. Anul 1915 este consacrat pregătirii în vederea războiului iar după decretarea mobilizării s'au chemat sub dra-

*) Spicuirii din Org. „Cercetășia“ din Arad an IV No. 1

pelul Marei Legiuni toți cercetașii. Erau în țară 66 de cohorte. Toți depuneau o muncă intensivă, îndeplinind funcțiuni deosebite, ca telegrafisti, curieri, sanitari, brancadieri, paznici, polițiști, ajutoți prin ateliere etc. etc. adunau ofrande pentru răniți, făceau servicii pela autorități civile-militare, în economia casnică. Cu retragerca armatei, țara se transformase într'un chaos de bejenie. Toată lunca alerga spre Moldova, fugea din'aintea pericolului cu care îl amenința dușmanul. Drumurile erau pline de oameni bătrâni, femei și copii cari mergeau pe o cale lungă, drum greu de mucenicie. În marea învălmășeală se adunase cete întregi de copii ai nimănui, cari erau lăsați în grija sorții. Atunci Ministerul Instrucțiunii a făcut apel la Instituția Cercetașilor, cerându-le ajutorul pentru mântuirea copiilor refugiați. I-au adunat în colonii la țară, unde au fost plasați, primind instrucție școlară hrană și îmbrăcăminte. Dintre profesorii mai devotați sau numit 12 comandanți de legiune, cari au dus în îndeplinire această muncă. Pentru mântuirea copiilor, mulți și-au dat chiar viața, ca: prof. Vătășean, Stănescu, Iorgulescu, Nichita și alții. Cercetășia a luat asupra sa chiar dela început 9154 de refugiați. În coloniile organizate se făcea adevărată școală cu copiii, ei își făceau mâncarea, patul, uneltele etc. și s'au lucrat cu ei zeci de hectare de grădinaric.

Munca principală a dezvoltat-o în timpul războiului Dl. Gh. D. Măgur ajutorul de comandant al Marei Legiuni, iar viața colonială cea mai frumoasă a realizat-o cu cercetașii Dl. prof: C. Nedelcu comandatul cohorței București. Sau înregistrat în timpul războiului chiar mai multe eroizme de cercetași, ba au fost și morți pentru patrie.

Anul 1919 este anul aducător de raze senine în viața poporului nostru dar și o epocă nouă în Cercetășie.

Anii 1919—1924 sunt caracterizați prin aceia, că se reface întregă organizație a Cercetășici, punându-se pe baze noi și solide. Se întocmesc programe noi de lucru, și Statute adoptându-se toate, potrivit caracterului și firii tineretului român. Cercetășia ia un avânt puternic mai ales în ținuturile alipite în special în Transilvania și Basarabia. Cu deosebire se dezvoltă cu mari succese în locurile unde se găesc oameni de inimă, cari se sacrifică și muncesc desinteresat pentru această mișcare. S'au realizat lucruri frumoase la Arad, Cluj, Sibiu, Cernăuți, și Chișinău. S'au organizat mai multe tabere cari au fost vizitate de însuși M. S.

Regle, iar excursiile se țin lanț în toate regiunile, Țării, ba și în străinătate. Se prezintă și la Jamborea internațională (Olimpiadă Cercetășască) din Londra, unde deși numai începători, în fașe, s'au realizat succese frumoase. Astfel la această Jamboree iau parte Cercetașii români la alergări cu obstacol, tragere cu frânghia, la prima au eșit ca a doua țară, iar la a doua întrecere ca a treia națiune din cele 22 reprezentate la congres. La expoziția de mărci și lucruri naționale, România este prima națiune, tot așa la cititul urmelor un cercetaș român ia premiul întâiu. La disciplină suntem puși imediat după Suedezi. Reprezentarea românească pe scenă cu corul aă fost bine reușit și strașnic aplaudată de imensa lume ce era prezentă. Deci este foarte evidentă însemnătatea Cercetășiei și pentru cunoașterea României în Străinătate.

V. Organizația Cercetășiei.

Asociația Cercetășiei este compusă din: 1) Marea Legiune a României formată din Comandanți și Cercetași. 2) din Secțiuni compuse din foști cercetași de drept și persoane cari ajută Instituția cu muncă și bani.

Asociația este condusă și administrată de A) Camandamentul Marei Legiuni și B) Sfatul Instituției.

Comandantul Marei Legiuni se alege de Sfat, iar comandanții subalterni, Inspectorii, Directorii etc. sunt numiți de Comandantul Marei Legiuni.

Toți cercetașii dintr'o localitate formează o *Cohortă*, ele sunt singurele unități din Marea Legiune, cu administrație. Ele sunt conduse de secțiunile respective, de comandantul de cohortă, un secretar și un casar.

Reuniunea cohortelor dintr'un județ formează o *Legiune*. Mai multe legiuni alcătuiesc un *Țnut*. Toate legiunile alcătuiesc *Marea Legiune*.

Membrii Asociației Cercetășești pot fi toți tinerii dela vârsta de 7—11 ani ca „*Pui de Șoim*”, iar dela 11—12 ca *Cercetași*. Intrarea în asociație trebuie să fie permisă de părinți.

Istructorii și comandanții trebuie să fie majori sau ofițeri, ei sunt numiți de Comandament.

Cercetașii dintr'o cohortă se grupează astfel:

1) Trei cercetași formează o *Echipă*.

2) Două echipe formează o *patrulă*. Șeful echipei I, este și șeful patrulei,

3) Cinci patrulare formează o *grupă*. Șeful grupei este un cercetași distins care este în afară de patrulare.

4) Trei grupe formează o *centurie*. Centuria are comandant.

5) Centuriile dintr'o localitate formează o *cohortă*. Cohorta poartă un nume istoric, de localitate, ori din literatura română.

Cercetașii cari se desăvârșesc în anumite ramuri de muncă se numesc *specialiști*. Astfel sunt: agricultor, apicultor, sericicultor, grădinar, păstor, pescar, bucătar, naturalist, ferar, măsar, croitor, samarincan, mecanic, pompier, călăuză, etc. pentru deosebirca între cercetași fiecare șef de unitate și specialiști poartă semne distinctive ca stele, galoane, semne de specialitate.

Cercetașii trebuie să prestea după 3--4 luni timp de pregătire dela înscriere un examen după care fac legământul următor;

„Eu cercetașul N. N. făgăduesc

1) Să-mi slujesc cu dragoste Patria și Regele.

2) Să ajut pe aproapele meu.

3) Să mă supun legii cercetașului.

„Așa să-mi ajute Dumnezeu!”

După depunerea acestui legământ cercetașii primesc carnetul de cercetaș, emblema cu număr și vin înscriși în Matricolă. Ei beneficiază ca membrii a Asociației de reducere de 75% pe Căile Ferate Române.

Unitățile au și steaguri, drapele în colori diferite conform Regulamentului.

Cercetașii dintr'o localitate vor avea și un Cămin (casă de lectură) și uniforma prescrisă de Regulamentul Asociațiunei.

VI. Necesitatea Cercetașiei la sate.

Mișcarea cercetășiei a preocupat până în prezent mai mult tineretul și lumea dela orașe. În multe școli dela orașe indeosebi la școlile secundare s'au ajuns rezultate frumoase. Având în vedere scopul sublim al cercetășiei și mai ales principiile de educație de care este condusă, precum și legea și programele de educație atât fizice cât și morale, se impune dorința de a se înființa și la sate această organizație. Se simte o arzătoare necesitate a introducerii ei la sate mai ales acum, când după războiul mondial s'au ivit atâtea curente periculoase statelor, societății întregi, azi când imoralul, materialismul și luxul și au ajuns apogeul biruinței. Dar mai ales la noi, Români, se impune necesitatea înființării ei la sate, căci predomină încă întunericul, neștiința, credințele de-

șerte, obiceiurile, rele, lipsa de religiozitate, și datorie precum și a sentimentului dreptății și de supunere legilor.

Când ne gândim că, eu toți avem ca țintă: regenerarea din toate punctele de vedere a Țării noastre, a poporului nostru-vom ajunge la conclusia, că nu trebuie să pierdem nici un mijloc spro a cfeptui cu succes acest ideal. Și iată prin care procedeu cred eu că s'ar putea ajunge la aceasta mai degrabă, prin *înființarea cercetășiei la sate*. Ca o garanță de a ajunge cu siguranță la succese este și faptul că aceasta organizație a fost adaptată de toate țările civilizate. Pentru noi a face cercetășie la sate înseamnă a face cea mai mare operă națională culturală și educativă.

Convins de aceasta necesitate arzătoare, care se impune din zi în zi, m'am hotărît a face lucrarea aceasta, dând mai jos câte-va probleme importante cari ating de aproape necesitatea educativă a satelor. Deși pentru satele noastră nu este prevăzut nimic în Statutele Asociației, și nici un program bine studiat și acomodat stărilor dela sate nu s'a făcut până acum, curentul sănătos pornit și aici pentru înființarea ei va forța întocmirea lor de urgență. Acțiunea s'a pornit deja. În județul Arad se dau semne de viață îmbucurătoare pe acest teren.

Încercările și rezultatele ce le-am obținut ca învățător rural mi-au întărit și mai mult convingerea, că această instituție este mai chomată la regenerarea noastră. Chiar și în lipse de programe acomodate pentru sate ea se poate ușor introduce la școalele primare. Despre aceasta ne vom convinge din cele următoare cari vor servi totodată și ca îndrumare învățătorilor tineri cari abia eșiți de pe băncile școlii, le este vie în memorie „*cercetășia*” cu care cred, că au făcut cunoștință ca elevi, ba sunt între ei destui, cari iau fost chiar membrii activi.

VII. Cercetășia în școala primară

Cercetășia la sate o vom începe chiar în școala primară, fiind aceasta zilnic în contact cu activitatea directă a carerii noastre de învățători. Se impune chiar acest procedeu din motivul, că în lăgătură cu instrucția școlară ce li-se dă elevilor, vom avea foarte bune ocaziuni a pune pond și pe principiile educative a cercetășiei. În pauze, la lucru manual, la gimnastică, la cântări, la religie etc. totdeauna vom găsi cele mai potrivite momente în acest scop. Cât de importantă este cercetășia pentru școlile primare este deajuns să amintesc aci, că în Franța s'a introdus în

mod oficial de către Ministerul Instr. exercițiile și programul de activitate al cercetașilor în programele școlilor primare și spun că se va face și în alte țări aceasta. Deci este evidentă necesitatea Cercetășiei în școala primară. Mai este potrivit aici introducerea ei și din motivul, că aci se dau elevului viitorului om, bazele caracterului, științei și viitorului lui. Aceasta vârstă este mai potrivită de a sădi în ei noțiunile de ordine, disciplină, datorință, morală etc. Mai târziu vom trece la adulți, dar aceasta numai după ce s'au convins cei din jurul nostru de rezultatele ce le-am obținut cu cei mici.

Nu ne vom indostuli numai cu Cercetășia în școala primară, ci crescând generație de generație îi vom ține în continuu sub mână dela 7 ani până ce pleacă în armată, când deja din școlarul de ieri am format omul de mâine.

Zălau, la 21 Noemvrie 1925.

— (Va urma) —

Leontin T. Turcu

s. rev. școlar, comandant de centurie în
cohorta de cercetași „Porolissum” din Zălau.

Mai multă lectură.

Timpul în care ne găsim core, mai mult ca oricând, încordarea minților luminate, spre aflarea unei căi cât mai scurte și cât mai sigure pentru marea problemă actuală: luminarea poporului.

Chestiunile care privesc învățământul se înmulțesc și se întretaie, încât îți trebuie multă agerime ca din amalgamul lor — unele bine definite, altele care mai cer multă chibzuială până se vor putea stabili pe deplin — să pătrunzi drumul ce-l ai de urmat.

Multe societăți sau oameni de bine, au făcut tot ce le-a stat în putință pentru a înființa cât mai multe biblioteci pe la sate, care să fie focare de răspândire a culturii între păturile țărănești.

Dar, dacă în multe părți s'au început a vedea roadele binefăcătoare ale seminței binelui în foarte multe părți jertfele atât de frumoase au fost puțin recompensate, majoritatea locuitorilor nedându-și cât de puțin ostencala să deprindă din paginile unei cărți, ideile și învățămintele cele frumoase ce le conțin și care i-ar folosi atât de mult luminându-i mintea, ușurându-i traiul și făcându-i să vadă în altă formă lumea care ne înconjoară. Mulți poate se vor mira de această indiferență, neputându-și înclupni cum stau cărțile de frumos, supărate numai din când în când de niște mâini, cam rare de obicei, ce ar vrea să îndeplinească o poruncă a minții: căutarea unei cărți „frumoase“ de cotit. Sau poate credeți că sunt foarte puțini aceia cari știu carte, adică aceia cari știu să măzgălească pe o bucătică de hârtie iscălindu-și numele, căci în acest înțeles se i-a acum știința de carte la sate. Nu. În multe sate am observat că, spre bucuria noastră, numărul știutorilor de carte e mulțumitor față de starca generală în care s'a aflat și se află țara noastră din acest punct de vedere.

Trebuie însă să fim pe deplin lămurii asupra unei lucruri — și aici e tot miezul chestiunii — a citi o carte nu e același lucru cu a o înțelege. Decât să pui mâna pe o carte și să umbli

cu ochii pe slovele și citind mereu la cuvinte fără să înțelegi cine știe ce mare lucru pierzând astfel timpul atât de prețios pe care ai putea să-l întrebuințezi în alt mod mai folositor, mai bine să nu mai citești de loc.

Aici s'au deschis două chestiuni:

Mai întâi asortarea bibliotecilor populare cu cărți adevărat pe înțelesul poporului căci, după cum am văzut multe din ele, știu că sunt și cărți care nu pot avea nici cel mai mic interes pentru majoritatea oamenilor dela sate. Iar, cum nu se poate impune celor ce fac câte un asemenea bine, ca fondarea unei biblioteci, cu ce anume cărți să prevadă, căci știu este vorba bătrânească: „calul de dar nu se caută dacă are dinți“ așa fi de părere ca înființarea bibliotecilor să se facă numai de Casa Școalelor, care să colecteze sume dela binevoitori și astfel să se poată alege cărțile cele mai potrivite ce ar putea intra într'o bibliotecă merită a aduce și răspândi lumina printre cei ce ar primi-o bucurios, atunci când ar putea înțelege că au în ea un adevărat prieten și sfătuitor.

Bibliotecile populare să se înființeze în toate satele, oricât de mici vor fi ele. O bibliotecă poate să-și ia ființă numai cu zece cărți, rămânând ca în urmă să se mai trimită din când în când câte-o carte care să o sporească. Acele zece cărți dela început când vor ajunge a fi citite de tot satul, atunci am făcut ceva. Sau, dacă cineva vrea să înființeze o bibliotecă cu cărțile ce le are, ar fi mai bine ca acele cărți să le dea tot prin Casa Școalelor, care să le potrivească după puterea de a înțelege, după regiunea și ocupația locuitorilor. Nu te poți duce de ex. la un oraș unde sunt mai mulți meseriaș, cu cărți despre lucrarea pământului, creșterea vitelor, sau alte ce privesc viața săteanului și viceversa.

Sufletul acestei biblioteci rămâne însă tot acela pe a cărui seamă se lasă totul ce privește luminarea poporului, învățătorul.

Aceasta este rezolvirea cea mai apropiată a problemei și cu care putem să venim în ajutor generației de astăzi.

Cealaltă a doua chestiune este a se da în școala primară o pregătire cât mai mare copiilor pentru a se pute deprinde cu lectura.

Pentru aceasta, pe lângă biblioteca populară a oamenilor în vârstă, trebuie înființată neapărat în fiecare școală și o bibliotecă a copiilor, prevăzută cu cărți cât mai din lumea și pe înțe-

lesul lor. Cărți care să îmbogățească cât mai mult cunoștințele elevilor despre lumea înconjurătoare și care să cultive în copii chiar de când vor fi mici, sentimentele cele mai frumoase și mai curate, „Citiți băieți orice, numai citiți“ ca și vechea lozincă a lui Rădulescu cu care încuraja pe tinerii scriitori ai timpului: „Scrieți băieți orice, numai scrieți“, nu-și are nici un loc în zilele noastre. Lectura copiilor trebuie să fie o lectură selectă.

Dacă ideile înalte se răspândesc atât de repede prin ajutorul scrisului, apoi cele demoralizatoare se răspândesc și mai repede; iar, pentru a reda mai clar realitatea marelui pericol, e de ajuns să spun că cele dintâi se răspândesc în progresie aritmetică față de celelalte care, spre măhnirea noastră a tuturor, avansază în progresie geometrică. Iată de ce trebuie să ne ridicăm cu tărie contra acelor care scot cărți de o josnicie nemai-pomenită precum și publicații periodice atât de demoralizatoare, care sunt citite cu cel mai mare nesăț de tinerii noștri cam de 15—17 ani. Nimic nu face mai rău, nimic nu duce mai mult la ruină pe un tânăr, decât citirea unei cărți sau reviste imorale; iar scriitorii care caută să-și deschidă un drum cât mai falnic în lumea literelor prin scrierea diferitelor articole, romane etc. demoralizatoare care își au un ecou atât de larg și de dăunător în sufletul unor tineri, trebuie înfierați ca orice făcători de rele ce contribuie la nenorocirea unor generații de tineri nevinovați.

Ar trebui cât mai multă încurajare pentru cărțile copiilor, care să nu fie numai de nuvele și de povești ci să cuprindă fel de fel de lecturi științifice scrise în așa mod, ca să poată fi lesne înțelese de copii. Ce interesantă ar fi de e. o carte cu lecturi geografice: niște vânători de lei, tigri, elefanți, etc. de prin țările calde, felul de viață al negrilor de prin acele părți, ceva din viața animală și vegetală a țărilor din apropierea polului, etc. câtă variație dela una la alta! N'ar impresiona, n'ar atrage oare pe copil? Ce bine ar pricepe el atunci cât de variată este viața pe acest pământ.

Toate acestea ar trebui întrupate cât mai curând pentru a-și avea și copiii o părticică cât de mică din opera ce se întinde acum: luminarea poporului dela sate.

Cărțile pentru copii vor fi o adevărată bogăție, un adevărat tezaur la care micuții cercetători vor putea să se adapte și să capete cât mai multe cunoștințe pe cale de lectură, asupra lor ce au învățat ei în manualele didactice. Astfel își vor lumina ei

mintea, putând să deslușească lămurit atâtea lucruri frumoase, necințese ori neștiute.

Orele de lectură vor fi și un sistem de a face pe copii să iubească școala, căci odată ce va ști că nu vor mai fi întâmpinat de privirile reci ale învățătorului care i-l va țintui cu lecția în marginele foilor din manuale, ci va avea parte și de un ceas de adevărată petrecere, citind sau ascultând lucrurile atât de frumoase ce sunt scrise prin cărți, va veni cu tot dragul la școală, iar părinții văzând că îl trage inima să vie acolo, nu-i vor mai răpi acest timp, trimitându-l la diferite treburi. Părintele întotdeauna îndrăgostește școala și face orice jertfă când vede că fiul lui este atras de ea.

Astfel, când se va ajunge să se stabilească un contract mai intim între copil, școală și cărțile de lectură, atunci că se știe că au făcut un lucru mare, că au pus la temelie o piatră destul de sănătoasă pentru a putea susține clădirea măreață ce se va înălța mai pe urmă.

Copilul care a văzut că în carte poate găsi lucruri atât de frumoase și că ea îi este ceva necesar în viață, după ce va ieși din școală nu se va despărți de dânsa, cum fac mai toți absolvenții școalelor primare de astăzi, care odată ce au pășit depe pragul școlii și știu că n'au să mai între în ea, ori aruncă toate cărțile în cine știe ce colț de casă de le rod șoarecii, sau care au ceva spirit de economie în ei le vând, rămânând ca puțin-tica știință ce le-a intrat pe o ureche în timpul cât au învățat la școală, să le iasă acum pe cealaltă; iar din scrisoarea frumoasă ce au avut-o, să nu se aleagă decât cu o simplă măzgălitură, iscălitura numelui.

Cartea bună trebuie să le fie calauza întotdeauna. În ea să-și găsească deslegarea problemelor ce-i chină mintea, în ea să găsească ajutorul și sfătuitoarea atât de necesar, cu care să se ajute la îndeplinirea muncii câmpului sau a altei ocupațiuni folosite și mai ales — aici fiind punctul cel mai sigur care ne va aduce salvarea din prăpastia în care suntem amenințați să cădem cu primejdia alcoolismului — tot în carte să-și găsească scurțurile câtorva ceasuri în deplină fericire în timpurile de sărbătoare, când toți ai casei, în loc să se ducă prin alte locuri depravate, să se așeze împrejurul tatălui sau a altui membru din sânul familiei, cari citind și explicând cu glasul dulce „tainele

cărților“ ce te înalță, te ridică în alte sfere, să se ajungă la aceste clipe de fericire, expuse cu măiestrie în versurile :

„Afară ninge liniștit,
În casă arde focul.

Iar noi, pe lângă mama stând,
Demult uitărăm jocul.“

„E noapte. Patul e făcut,
Dar cine să se culce.

Când mama spune de Isus,
Cu glasul rar și dulce.“

etc. etc.

Acesta e drumul care va aduce salvarea și materială, dar mai ales morală a acestui popor, ce umblă în multe părți pe cărări atât de greșite, din cauza necunoașterii sau neputinței de a urma adevărul.

Acesta este țelul spre care trebuie să tindem noi învățătorii, când avem în mâna noastră tinerele vlăstare ce ne sunt încredințate ale conduce la porțile fericirii.

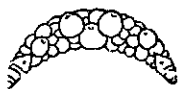
Aceasta este calea cu ajutorul căreia vom putea să ne înălțăm neamul.

Iată dar deocă lecturii în școala primară trebuie să i se dea o deosebită atenție, iar cei ce formează programele analitice școlare, să nu se gândească prea mult, de a-i consacra o oră două pe săptămână pentrucă, să se știe, nu mai merge cu litera moartă de până acum. Trebuie viață, cât mai multă viață. Semnele grafice ce le va urmări copilul cu ochii pe carte, trebuie să nască în el idei lămurite, să se aștearnă în creier în chip mecanic tot așa pe cum sunt așezate pe carte.

Școala veche trebuie atacată și pe acest teren, care din nenorocire e cel mai întins și astăzi, dacă vrem să ieșim la lumină ce ne va duce cu siguranță la ținta cea atât de frumoasă: mântuirea neamului nostru.

Bodia.

Mihailu V. Câmpu.

Combaterea obiceiului

de a deprinde copiii cu băuturi spirituoase

Menirea învățătorului, aflându-se în mijlocul micilor școlari esto accia, ea prin dibăcie și iscusință să-i conducă, fiindu-le prieten bun, care să le ajute în toate lucrările lor, să-le îndeplinească dorințele posibile, închinatc spre ce este bun, prin jocuri povestiri, cântări și să le satisfacă curiositatea, care în frageda copilărie este atât de activă.

Trebue să avem în vedere, că în școală avem de a face cu copii mici, deci trebue să avem o paciință mare. Acela care e impacient și nu e în stare să asculte pe fiecare copil în dorințele și în cerințele lui multiple, acela nici când nu va ajunge la rezultatul dorit; deși respectivul are dorința aceea, de a-și vedea scopul ajuns, însă fără răbdare, paciință, nu'l va ajunge nici când poate să fie oricât de stăpân pe materia de predat și oricât de bun metodist.

Fiecare învățător pe lângă munca depusă în școală, se va nizuî ca să desvolte o activitate incontestabilă și pe teren extrașcolar. Va studia mentalitatea oamenilor din satul lui, va cerceta și va scoate în evidență calitățile și defectele lor, pentruca să știe în ce direcție să lucreze mai mult, ce are de combătut și ce, are de a promova.

Conduși de aceste cercetări, vom constata majoritatea, că între poporeni există un mare rău și anume; beția, care în zilele noastre predomină populația. Este cel mai mare rău, pentrucă o izvorul tuturor relelor, izvorul tuturor păcatelor capitale, prin beție omul batjocorește făptura sa, care e făcută după chipul și asemănarea lui Dumnezeu. E un păcat forte mare ca omul să-și bată joc de aceasta asemănare, atât de sublimă și măreată.

Cu toate aceste, dacă vom cerceta populația satelor noastre românești, vom constata cu durere, că beția nenorocește și distruge atâția copii și familii și dacă noi cei chemați nu ne vom da silința și nu ne vom lupta din răspunerî ca să combatem și să arătăm poporului suferind urmările rele, atunci moralitatea

va fi mai amenințată iar imoralitatea se va lăți în proporție cu alcoolismul.

Noi învățătorii satelor românești cari trăim și ne petrecem viața în mijlocul poporului — „acum ori nici odată“ — să ne punem la muncă, să păzim, ca acel rău dacă nu'l vom putea stărpi dela rădăcină, dar avem o datorie sfântă, față de noua generație, ca să nu lăsăm să se lățească și asupra copiilor, cari nu știu ce este aceea, ei părinți ignoranți îl deprind, pentruca mai târziu să se căiască. Dar aici e năcazul, că părinții nu știu ce rău fac copiilor cu asta. În fața acestui fapt tragic, să nu stăm nepăsători, căci urmași noștri ne vor blăstăma.

Cred că fiecare din onorații cetitori au observat lucrul acela, cum un tată sau o mamă îndopă po micul său copil cu otrava cea din răchiu. Dacă copilul e de un an și chiar mai mic, deja părintele îi închină, ba îi toarnă otravă în gură și copilașul în acest moment sbiară și țipă, de unde putem deduce cu siguranță, că acelui copil nu-i prieste, ci din contră îi produce rău, atacându-i organele lui tinere și slabe. Inșă, când păriinții îl văd că țipă și plânge îl îmbărbătează cu fel de fel de cuvinte — „Lasă că ai să te dedai“ — Ba că-i crește mai frumos — Sau vei fi roșu la față“ — etc. Asta-i concepția țăranului... Crede că-i face bine. Din contră, îi face și copilului rău, iar lui își pregătește zile negre pe bătrânețe. Dar părinții nu-și dau seama că cu asta fac un păcat mare. Nu-și dă seama; pentrucă nu l-a făcut atent nimeni și când observă... deja e târziu... căci trăind copilul sub acest regim, la etatea de 7 ani când urmează să fie înscris la școală e un zăpăcit din toate punctele de vedere: Din punct de vedere fizic: infirm, constituția slabă, diform. Iar din punct de vedere psihic: înapoiat, memorie slabă și defectoasă, de atenție nu pot vorbi, că în general copiii bețivi, sau născuți din părinți bețivi, nu prea posedă. În general vorbind: e palid, ochi întrați în cap, se uită urât, este arțăgos, imoral și repede se manie.

În clasa întâia de sub conducerea mea. într'o zi am constatat precis, cercetările făcute asupra unui astfel de copil.

La începutul anului școlar l'am înscris în clasa I, ca elev bun, sănătos, binișor dezvoltat și era de 8 ani. După câteva săptămâni de școală am observat că micul meu Toderică, numai putea ținea pas cu ceilalți colegi din clasa I, în etate de 8 ani. Ca să mă conving că ce ar fi la mijloc; lenea sau lipsa de puterile intelectuale, m'am folosit de — „Scara lui Binet“ — pentru

măsurarea inteligenței și m'am convins că Toderică e înapoiat. Dar care să fie cauza, am întrebat pe părinți lui că n'a fost bolnav, ei mi-au spus că nu. Însă eu în fiecare zi continuam a cerceta cazul. Totul a fost degeaba, n'am ajuns la nici un rezultat. Ocupându-mă mereu și cercetând cazul, peste câteva săptămâni am observat că Toderică a început să-i roșească nasul, de unde pe departe am dedus că trebuie să fie născut din părinți bețivi sau el a fost deprins de mic cu rachiu. După cât m'am informat în familia lui Toderică se consuma alcool, însă nu într'o măsură mare, dar tata lui îl lua întodeauna cu sine pe la cârciumă, unde îi dădea rachiu și țigări.

Copil de 8 ani... Vă puteți închipui... Cât de trist și dureros ea să existe și astfel de părinți.

Lucrul acesta nu l'am aflat dela părinți, nici dela Toderică, ci într'o zi mergând copiii acasă la 12 ore, Toderică a ghiontit pe o fetiță, care a căzut la pământ. Fetița la 2 ore, când a venit la școală l'a spus. Pe lângă toate afirmările, fetița mi-a comunicat și următoarele cuvinte: „el să poartă tare rău și acasă, sudue pe moșu-său, pe mamă-sa, și pe tatăl-său“... — Dapoi nu'l pedepsește tatăl său? — am întrebat — ș'atunci toți copiii în cor mi-au răspuns „că nu“ — „ci îl duce cu el la crăsmă și acolo boav, fumcăză amândoi, banii îi dă Todericli și el plătește“...

După cât am auzit dela elevi, am fost convins pe deplin, că slăbirea intelectuală a lui Toderică e datorită credității și par-tea cea mai mare, se datorește faptului că tatăl său l-a deprins de mic. Văzând cum stră chestia, am luat contact mai activ cu familia respectivă, am chemat pe tatăl său la mine și l'am întrebat că adevărat e? El a spus că; Toderică merge la crăsmă, dar nu bea, numai foarte puțin... Ș'atuncea i-am spus, că dacă va continua astfel, nu va avea norocul să-l vadă mare, sănătos, că el slăbește, va ajunge eventual mare, însă nu va fi în stare să se conducă singur, ba poate că din pricina aceasta să ajungă chiar nebun. Am persistat ca să nu-i mai dea nici un picur de rachiu, că îl strică. Dânsul a primit sfaturile date, mi-a promis că va urma întocmai cum iam spus și dacă dânsul le aplica, atunci probabil că Toderică, să se îndrepte și se va vindeca.

Cazul acesta, cred că nu este unicul, ci câte și câte numai sunt, câți și câți părinți nu fac la fel, câți și câți copii, nu ajung din cauza aceasta niște nenorociți, căci alcoolul le tâmpește mintea și în felul acesta ajung în spitale, unde își dau ultimul răsufu.

Și fiindcă obiceiul acesta este înrădăcinat în mijlocul poporului nostru, să-l combatem prin diferite vorbiri și conferințe să arătăm părinților urmările funeste și să le legăm de suflet cu sfințenie, lucrul acela; de a nu le da copiilor nici un picur de rachiu, căci cu asta contribuie la nefericirea urmașilor lor*)

Prima beutură a copiilor să fie; țigă și a doua: apa, căci aceste, nu îl vor strica.

Următoarea întâmplare ne va arăta destul de clar, că ce face obiceiul acesta și unde duce urmările lui.

Doi părinți aveau un mic copilăș. Era unicul și cel mai scump odor a lor. Dacă ar fi venit moartea să-l ducă și dacă ar fi stătut cu bătrânii la târguială, mai bine ar fi dat toată averea, numai să le rămână copilășul, speranța bătrânețelor lor. Dar fiindcă a fost unicul îl avea foarte drag, îi dădeau orice numai să crească mare. Printre altele l'au deprins cu băutura. Când a ajuns mărișor, nu se mulțumea cu ce primea dela părinți, ci fura ouă și le ducea la jidan, de unde primea rachiu și țigări. În felul acesta a devenit un bețiv de forță. Venind Sătana la el să-l ispitească, i-a promis galbeni mulți, numai să săvârșească un lucru din cele trei pe cari le-va spune. 1. Să omori pe tatăl tău... 2. Să bați pe mamă-ta de moarte, 3. ori să te îmbeți. Auzind tânărul flăcău s'a înspăimântat. Cum să facă el atari lucruri... Răpit însă de strălucirea aurului, s'a hotărât să îndeplinească condiția a treia. Invoiala fu gata. Sa dus și a început să bea până când, facultățile intelectuale nu mai lucrau rațional, el era amortit și lucra (ca tot omul beat) după voia Satanei. Intorcându-se acasă, ceru dela mamă-sa mâncarea. El sosise târziu, mâncarea era rece. A început să pălmuiască pe maică-sa scutul copilăriei lui până când veni tatăl său ca să o apere. Pe tatăl său, în furia diavolească care îl stăpânea, l-a prins de piet și la izbit de colțul sobei, căzând leșinat.

Iată ce a făcut beția... Prin asta au fost răsplătiți bătrânii cari l'au crescut... Sărmanii... cari abea au așteptat să crească, să aibă și ei un stâlp la bătrânețe... și iată cum au fost răsplătiți.

Oare în starea lui de trezvie, ar fi comis lucrul acesta?..

Nu... pentrucă fiind treaz a renunțat... Dar ca să câștige a

*) În legătură cu conferințele, pentru o mai bună reușită a combaterii alcoolului și a obiceiului de a deprinde copiii cu beuturi spirituoase, ar fi consult; ca fiecare inv. să aibă la dispoziție tablouri, unde se face comparație, între alcoolisti și antialcoolisti. Să se vadă cum se prezintă copiii și întreaga familie a unui om alcoolist și a unui antialcoolist. Cum este aranjată curtea unuia și a altuia, să vadă unde duce beția.

ales pe cea mai ușoară faptă, bine înțeles în aparență, căci ca fond; e un păcat capital, strigător la cer și inadmisibil.

Am văzut deci, că sub masca beuturii spirituase câte și câte rele nu se ascund, cari tind la cutropirea națiunii noastre, care e rezultatul suferințelor de veacuri a atâtor croi. Ș'acum, văzând dezastrela ce le produce alcoolismul, să facem tot posibilul ca să stărpim răul acesta, că beutura și acei ce o vând ne sunt cei mai mari dușmani cari ne amenință.

Dar cine poate face lucrul acesta?... În primul rând școala apoi biserică, lucrând în cooperare cu familia. Învățătorul și preotul trebuie să se ocupe cu combaterea acestui rău și dacă cu toți vom lucra cu drag, atunci izbânda va fi a noastră. Copiilor să li se dea o creștere bună în primii ani ai copilăriei. Dar cine?... Învățătorul și soția, dacă va fi învățătoare, vor da diferite sfaturi părinților, cum să-și crească copiii, pentru ca ei să fie oameni bine desvoltăți, robuști și virtuosi. În felul acesta la școală se vor ținea mai multe întruniri cu poporeni, unde să li-se vorbească despre — „Educația sau creșterea copiilor — „Îngrijirea copilului“ — „Grecșala părinților în creșterea copiilor“ — „Ce face beția cu omul“ — etc. După ce poporul va înțelege toate acestea, ar trage singur concluzia: că ce a făcut până acum, e în detrimentul societății umane.

Însă o să zică cineva că aceste sunt utopii și că e imposibil să desbări pe țaran dela acest obicei... da... e imposibil; atunci când totul se va face silit și nu din dragostea pentru binele poporului, dar când vom munci cu drag, vom urma toți căile posibile, e imposibil ca barem peste câteva decenii, să nu-l vedem, barem ameliorat. La prima încercare să nu ne descurajăm, ci să căutăm cauza nereușitei.

Nici odată să nu descurajăm ei să muncim cinstit, având acest scop căci dacă noi vom începe urmașii vor termina. Ș'acum după ce am văzut urmările rele ale obiceiului acesta urât și după ce am găsit câteva remedii, fiecare învățător să muncască în direcția aceasta, lucrul principal să fie combaterea obiceiului de a deprinde copiii cu beaturi alcoolice, stărpirea spirituaselor; în general, tot ce este rău în mijlocul poporului românesc să piară.

Prin educație și instrucție să formăm generația de mâine, mai bună ca cea din trecut și din prezent. Pământul țării noastre să hrănească oameni, cari luptă pentru binele obștei și nu egoiști cari fac totul pentru ei și nimic pentru altul.

Iar noi ca luminători ai satelor românești, avem o datorie sfântă, de a munci pentru binele poporului nostru, cultivarea minții lui și îndemnarea la fapte bune.

Gavril Moigrădeanu
inv. Peceiu,

Raport

asupra activității Cercurilor Culturale din subrevizoratul școlar de control Șimleul-Silvaniei, în anul școlar 1924—25.

Ministèrul Instrucțiunii dă o deosebită atențiune și importanță cercurilor culturale. Prin Decisiunea Nr. 23866—1923. se dau îndrumări speciale învățătorilor relativ la activitatea ce trebuie să desfășure în cadrele acestor cercuri. Art. 155. a legii inv. prim. ședințele cercurilor culturale le înscrie între mijloacele de perfecționare a membrilor corpului didactic primar.

I. *Cercurile Culturale.* Potrivit dispozițiilor susamintite subrevizoratul școlar de control Șimleu a fost împărțit în 13 cercuri cunoscute cetitorilor fiind publicate în această revistă.

II. *Membrii cercurilor* sunt toți învățătorii școlilor prim. de stat fără deosebire de limbă și sex. În 6 comune în anul școl. 1924—25. nu au funcționat învățători. Cu toate acestea ședințe culturale s'au ținut și în aceste comune, ca populația să se bucure și ea de roadele dulci ale școalei și culturei românești, ale învățaturii de carte.

III. *Ședințele cercurilor culturale* erau frumoase zile de sărbătoare în comunele unde se țineau. Învățătorimea se prezenta cu dragoste și dor de lucru la ședințe, iar poporul în fiecare caz și în număr impunător să aduna cu un deosebit dor de a asculta învățăturile date de către învățătorii lui conștii de chemare.

În multe locuri unii poporeni mai deștepți începeau discuții cuminte cu conferențiarul, semn că sămânța sămănată a ajuns în pământ bun. Când poporul nu trece la ordinea zilei peste cele auzite, ci dincontra, să ocupă de ele, îl interesează, este cel mai evident semn că munca depusă în aceasta direcție nu este muncă zadarnică.

IV. *Conferențele populare.* În fiecare comună s'a ținut câte una-două conferințe populare. Subiectul acestor conferințe a fost ales astfel ca fiecare poporean ascultător să fie satisfăcut în sufletul său și să plece la vatra sa mulțumit, că cele două-trei ore

petrecute între cei patru păreți ai școlii și între învățătorii săi nu a fost timp pierdut

Las să urmeze la acest loc numele conferențiarilor și subiectul conferinței populare, după cercuri cu indicarea locului și timpului unde și când sau ținut acestea conferințe.

1. *Cercul cult. Șimleu* a ținut 5 ședințe culturale în: Siciu la 2 Octombrie 1924. Conferința pop. a ținut o Teodor Ilie inv. în Șimleu cu subiectul: Dragostea de neam și țară. În Pereceiu la 14 Decembrie conferează Grigore Preotescu inv. în Ceheiu, despre: „Faptele cele mai însemnate a M. S. Ferdinand I“. a doua conferință ține directorul școlii de agricultură din Șimleu Ilie Agârbiceanu despre: „Cultura Păpușoiului“, iar profesorul de liceu Mateiu Dimitru vorbește despre: „Insemnătatea zilei de 1 Decembrie. În Șimleu la 15 Februarie 1925. conferința poporală o ține inv. Victor Cordiș din Siciu despre: „Sărbătorile naționale“, iar Mateiu Dimitru prof. vorbește despre: „Munca și meserii“. Aceasta ședință a fost adevărată zi de sărbătoare, unde a luat parte efectivă și elevele a școlii normale de fete din localitate. Ceheiu la 15 Martie conferează Demetriu Oros dir. în Pereceiu despre: „Viața și faptele lui Ștefan cel Mare“. Directorul școlii de agricultură din Șimleu Ilie Agârbiceanu și aici vorbește poporului despre: „Aranjarea miciei economii după reforma agrară“. Ultima ședință se ține în Bădăcin la 24 Maiu. Conferința poporală o ține Victor Boțan dir. școl. în Șimleu despre „Vechimea poporului român“ și Ilie Agârbiceanu despre: „Pregătirea sămânței de sămănat.

2. *Cercul cultural Halmășd* a ținut 4 ședințe: în 23 Nov. 1924. în Cerișa. În lipsa conferențiarului vorbește poporului Gavril Galgo despre: „Foloasele învățaturii de carte“. În Aleuș la 19 Decembrie ține conferință tot Gavril Galgo despre: „Sărbătorile naționale“. În 15 Martie ședința să ține în comuna Drighiu. Conferențiar poporal Gavril Galgo despre: „Sărbătorile naționale. În Halmășd la 23 Aprilie conferința poporală o ține Ambrosiu Pop despre: „Domnia și faptele lui Ștefan cel Mare“, iar Simion Oros s. revizor școlar despre necesitatea și însemnătatea școlii de adulți.

3. *Cercul cultural Giurtelec* a ținut 6 ședințe. În 30 Nov. în Criștelec unde a vorbit către popor Danil inv. în Giurtelec despre: „Trebuinta de ajută clădirea localurilor de școală“. În Uileac la 28 Nov. conferează poporului inv. din Iișua Grigorie Déșy

despre: „Domnia și faptele lui Mihai Viteazul“. În comuna Giurtelec la 1 Martie a conferat inv. Iosif Moldovan din Lompirt despre: „Românii și vechimea lor“, iar Simion Oros s. rev. zor școlar despre: „Insemnătatea și foloasele școalei de adulți“. În Husmezeu despre: „Vechimea neamului românesc“, Iosif Moldovan despre: „Stupăritul și foloasele ce le aduce“.

4. *Cercul cultural Porț* a ținut 5 ședințe, anume în Cosniciul de jos la 27 Ianuarie unde a ținut conferință poporală Ion Zdritea despre: „Iubirea țimbei și Patriei“. Marca la 8 Februarie Conferința poporală o ține Ioan Zdritea despre: „Trebuinta de a ajuta ridicarea localurilor școlare“. Camăr la 8 Martie. Despre: „Românii și Vechimea lor“ vorbește Ioan Zdritea, iar Vicențiu Maksay inv. ref. în Lecimir vorbește despre: „Datorințele și iubirea cătră patrie“. Porț în 17 Maiu. Conferința poporală o ține Constantin Pinteza despre: „Frumusețea și bogățiile pământului românesc“.

Cercul cultural Nașfalău a ținut de tot 6 ședințe. În Bîrghезд la 16 Noemvrie a ținut conf. pop. Iuliu Nagy despre: „Viața și faptele lui Mihai Viteazul“. În 21 Dec. în Zouan a vorbit poporului Adalbert Ujhelyi despre: „Sărbătorile naționale“ În Ipu la 15 Febr. conferința poporală o ține Ioan Rognean despre: „Viața lui Ștefan cel Mare“ În 22 Martie în comuna Bozieș în lipsa conferențiarului vorbește către popor Ioan Rognean despre: „Faptele mai însemnate din viața M. S. Reg. Ferdinand I.“ În 26 Apr. în comuna Bogăș conferința poporală o ține Ștefan Szigeti despre: „Românii și vechimea lor“ În Nașfalău la 17 Maiu vorbește poporului Vasile Tomșa despre: „Foloasele învățaturii de carte“.

6. *Cercul cultural Pria* a ținut 10 ședințe în Pria la 14 XII. 22 Fer. și 28 Maiu, Cizer la 11 I. și 3 V, Boian la 25 I. Plesca la 17 V. apoi în Stărciu, Hurez și Ponița.

Au ținut conferințe poporale: Maria Ciurdărean despre: „Rostul mamei în familie“. Paul Pușcașiu despre: „Eroii neamului și datorințele către aceia“. „Tovărășiile satești și cooperativele“. „Patima beției și urmările-ei“, Foloasele școalei și învățaturii“. Ioan Negură despre: „Meseria este plug de aur“. Constantin David despre: Iubirea de patrie-emigrarea“. Vasile Masgras despre: „Frumusețile pământului românesc“, „Iubirea de patrie“. Corneliu Gavriș preot despre: „Continuitatea poporului românesc“ și Si-

mion Oros s. revizor școlar despre: „Continuitatea poporului românesc și noua lege a învățământului primar“.

7. *Cercul cultural Crasna* a ținut 8 ședințe culturale în Crasna la 18. I. 8. II, 3. III V. 1925, în Husasău la 11. I, Rati, la 18. I. 15. II. și 22 III. 1925.

Conferințe populare au ținut: Aurel Iepurean despre: „Foloasele școlii“, „Păstrarea poamelor“. Ignat Benedek despre: „Legea nouă a învățământului“, Dumitru Diaconescu despre: „Iubirea de țară“. Gizela Benedek despre: ~~„Invățătorul și elevii“~~. Ioan Bölöni despre: „Statul și cetățeanul“, „Locuința igienică“, „Ducatele române în timpul venirii maghiarilor“.

8. *Cercul cultural Bănișor* a ținut 6 ședințe comunale: Bănișor la 28. XII. 1924, 10. V. 1925, Marin la 5. II., Ban la 12 IV., Mal la 29. III. Sârbi la 15. III 1925, ținând conferințe populare Ioan Șimon despre: „Munca este brățară de aur“, Dum. Gheorghiu despre: „Relele alcoolismului“ „Boalele molipsitoare“, „Foloasele învățării“. Dragomir Petculescu despre: „Cultura cânepei“, Mihai Leovenul despre: „Convingerea țaranului despre adevăratul rost al școlii și nevoia de a-și trimite copiii la școală“.

9. *Cercul cultural Vălcăul de jos* a ținut 2 ședințe primă în Vălcăul de jos în 18 I. a doua în Lazuri în 1. II. 1925. Conferințe populare au ținut: Ioan Petrișor despre: „Foloasele învățării de carte“, Vasile Pop, preot despre: „Advocatul și țaranul“ în ambele locuri. În acest cerc președintele nu a dezvoltat destulă activitate.

10. *Cercul cultural Giumeleș* a ținut 9 ședințe în comunele: Giumeleș la 9 XI, 1924. 1. III. și 29 III 1925. Subcetate la 8 II 5, IV, Iaz la 23 XI. 1924, 25, I. și 15. III 1925 Valea Ungurului la 15. II 1925. — Conferințe populare au ținut Ioan Păceașiu despre: „Necesitatea și însemnătatea cercurilor culturale“, „Superstițiile și sărbătorile băbești“ „Relele urmări ale beției“, „Românii și vechimea lor“. Constantin Sfichi despre: „Combaterea beuturilor alcoolice“, „Frumusețile și bogățiile pământului românesc“, „Războiul pentru întregirea neamului“, „Combaterea boalelor molipsitoare“, „Cum se prezintă doctorul la sate“, „Sărbătorile naționale“. Nicolau Iuhas preot despre: „Educația în familie“ I. Ghilea despre: „Românii și vechimea lor“.

11. *Cercul cultural Vârșolț* a ținut 3 ședințe culturale în comuna Vârșolț la 12 IV. în Recea la 15. II. și 26 IV 1925. Conferință populară a ținut în ambele locuri Traian Hendea des-

pre: „Urmările rele ale proceselor“ și „Urmările rele ale beuturilor spirtoase.

12. *Cercul cultural Cățălul român* a ținut de tot 9 ședințe anume: în Cățălul român la 18. I, 8 II, 8 III 12 IV. 1925, în Cățălul unguresc la 30. XII 1924., 25 I. 22 II. 22 III. și 10 V. 1925. În aceste ședințe au ținut conferințe populare Ioan Dragoș despre: „Meserii“, „Urmările rele ale proceselor“, „Tubirea de școală“, „Insemnătatea zilei de 10 Mai“. Cicerone Mureșan despre: „Boalele molipsitoare ale oamenilor“, „Foloasele învățurii de carte“ și „Originea poporului român“. Victoria Mureșan despre: „Industria casnică“. Elena Cadar despre: „Albinăritul“, „Băncile Poporale“ și Simion Oros s. revizor școlar despre: „Necesitatea și folosul cursurilor de adulți“.

13. *Cercul cultural Horoatul Crasnei* a ținut 9 ședințe în Horoat și Petenia la 11. I. 22 II, 5 IV. 1925. Șeredeu la 18 I. 8 III. 10 IV. și în Peceiu la 8 II. 22 III. și 17 V. 1925. Conferințe populare au ținut învățătorii Gavril Moigrădeanu despre: „Indreptarea calendarului“, „Folosul cărții și obligativitatea învățământului primar“, „Mihai Viteazul“. Nicolae Căprar despre: „Rolul albinelor în economia câmpului“, „Indreptarea calendarului“, „Ingrijirea de primăvară a albinelor“, „Relele urmări ale beției“, „Ingrijirea roșilor de albine“.

Sau ținut deci de tot în 62 comune 102 conferințe populare.

V. *Conferințe didactice și lecții practice*. În conformitate cu dispozițiile legii învățământului primar și a instrucțiilor date de către On. Minister cu Decisia Nr. 23266-1923 sau ținut 40 conferințe didactice și 37 lecții practice.

Conferințe didactice au ținut următorii: Victor Cordiș, Siciu, Maria Pantoazescu Ceheiu, Paul Pușcașiu Pria, Vasile Masgras Cizer, Gavril Sârbu și Ioan Negură Boian, Const. David Hurez, Aurel Iepuren Crasna, Ignat Benedek, Gizela Benedek, Maria Deák Crasna, Teodor Gordan Vălcăul de jos, Ioan Păteășiu, Giumeleis, Const. Sfichi Iaz, Cicerone Mureșan, Victorie Mureșan Cățălul român, Ioan Dragoș și Elena Cadar Cățălul unguresc, Nicolae Căprar Horoatul Crasnei, Gavril Moigrădeanu Peceiu și Simion Oros s. revizor școlar.

Lecții practice au ținut: Gavril Pop Bădăcin, Ambrosiu Pop Drighiu, Ignat Binder Halmășd, Ioan Flonta Criștelec, Carol Biró Uileac, Danil Graur Giurtelec, Ioan Mureșan Husmezeu, Traian Morar Camăr. Arpad Schlett Marca, Ioan Zdritea Poț, Emilia

Nagy Zouan, Ludovic Biró Bozieș, Ludovic Bodola Bogăș, Elena Sikli Nășfălău, Maria Ciurdărean Pria, Vasile Masgras Cizer, Gavril Sârbu și Ioan Negură Boian, Const. David Hurez, Aurel Iepurean Crasna, Ignat Benedek, Gizela Benedek și Maria Deák Crasna, Ioan Șimon Bănișor, Dragomir Petculescu Maron, Mihai Leoveanu Ban, Dumitriu Gheorghiu Mal, Teodor Bonte Sârbi, Teodor Gordan Văcăul de jos, Ioan Șandor Lazuri, Traian Hendea Vârșoț, Cicerone Mureșan și Victoria Mureșan Cătălul român, Ioan Dragoș Cătălul unguresc, Nicolae Căprar Horoat, Gavril Moigrădean Peceiu.

VI. Programul ședințelor. Acesta a fost variat după împrejurări. În fiecare comună unde s'au ținut ședințe culturale școlarii au luat parte activă și ei cu diferite cântări, coruri, ročitări, dialoguri piese teatrale bine alese, acestea din urmă însă nu în fiecare comună.

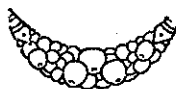
Țăranii luau parte în număr frumos la ședințe. Dar era reprezentată bine și inteligența noastră: preoții, notarii și intelectualii cari au dat și ei sprijinul posibil pentru buna reușită a ședințelor.

Trebue să amintesc că cu excepția alor două-trei cazuri numai, membrii cercurilor culturale, învățătorii au dovedit o deosebită purtare și interes față de aceasta mișcare culturală, dând totdeauna exemplul țăranilor, ca să se poarte și ei cu cuviință, supunere și serioșitate.

Șmleul-Silvaniei, la 15 Octomvrie 1925.

Simion Oros

s. revizor școlar.

ACTUALITĂȚI

Educația fizică. Educația unui popor numai atunci este completă dacă se face în toate direcțiunile. Una dintre cele mai neglijate părți a educației poporului nostru, fără îndoială este cea fizică, care trebuie începută în școala primară, ca să putem crește un popor viu, sănătos și inteligent, obicinuit chiar și cu unele deprinderi militare. În toate țările culte educațiunii fizice i-se dă o deosebită atențiune, mulțumită căreia au obținut rezultate frumoase. Tot din aceasta străduință își trage originea și *cercetășia*, căci și la noi în țară este cultivată și răspândită cu multă stăruință. În revista noastră încă se va vorbi mai pe larg despre ea.

Pentru promovarea educațiunii fizice a poporului nostru, Corpul didactic trebuie să lucreze mână în mână cu ofițerimea, urmărind ambele corporațiuni aceeași țintă: educația maselor populare, unii în școală iar ceilalți în armată. Scopul fiind același până la un punct, și acțiunea trebuie să fie comună.

Ca să putem avea colaborarea armatei spre acest scop, în Martie 1923. am intervenit la Comandamentul Batalionului 7 Vânători de Munte din loc, rugându-l ca să delege la fiecare adunare a secției și subsecțiilor — la cererea președinților — câte un ofițer, care va ține conferința din domeniul educației fizice și militare, și va da instrucțiunile necesare în această materie. Ideia a fost primită cu însuflețire chiar din partea Comandamentului, care a și delegat câte un ofițer la fiecare adunare. Delegații și-au făcut aceasta datorie onorifică cu toată dragostea. În timpul din urmă ideea s'a abandonat cu totul.

Aflându-ne în preajma adunărilor de toamnă a subsecțiilor și ședințelor cercurilor culturale, credem, că este în interesul cauzei să reinviem acest obicei bun și folositor. Nutrim nădejdea, că și actualul Comandament ne va sprijini acțiunea cu toată căldura. Rugăm deci pe Domnii Președinți să ceară dela Comandament, din bună vreme câte un ofițer, care va ține conferința din domeniul amintit, al cărei subiect se va lua în programă. Observăm, că dintre ședințele cercurilor culturale numai la celea mai importante și în comune cu căi de comunicație mai bune și aproape de gări să se ceară delegarea menționată, ca să nu îngreunăm prea mult ofițerimea.

Creдем, că e de prisos să amintim, că Domnii ofițeri nu primesc cheltueli de esmisiune și așa va trebui să li-se pună la dispoziție mijloacele necesare de transport și trai, ca să fie scutiți de cheltuelile, ce ar avea cu astfel de ocazii. **Mg.**

Inconștiență criminală Cu învățătorii nu am stat niciodată de vorbă pentru a face propagandă politică; iar dacă totuși am vorbit cu ei politică, le-am spus-o cinstit: sunteti datori să faceți politică românească mai înainte de toate, iar politica de partid să treacă în rândul al doilea. Mai ales învățătorul trebuie să distingă între politicantul care râvnește mai presus de toată puterea și între bărbatul politic care mai presus de toate se gândește la interesul general al neamului. Cel dintâiu se cunoaște mai ușor după cum se prezintă: atacă instituții atacă legi, lovește în cinstea oamenilor și promite lucruri imposibile. Celălalt atacă principii, lovește în coi ce subminează autoritatea și respectă opinia cinstită a oricărui cetățean care face politică pentru țară, iar nu pentru partizani. Aceasta le-am spus totdeauna învățătorilor, căci în ei ne-am pus toată nedejdea de mâine, nu pentru partid, ci pentru neamul întreg.

Iată însă că sub ochii noștri, satele sunt cutureate de agenți cari nu cruță frază, nu cruță lege și autoritate și promet învățătorilor situații cum nici n'au visat ei. Acestor învățători, căroră profesorii lor le-au spus odată înțelepciunea marelui Socrate: „respectă legile țării tale chiar când ele sunt nedrepte!“ Acestor învățători, căroră li este dat tocmai să sădească în inimile țărănilor *credința în autoritate și respectul legii!* Acestor învățători li se trimit azi șrisori acoperite de chimere anachice și li se strecoară pe nesimțite veninul politiceanismului de rând. Departe de noi de a apăra păcatele păcătoșilor din alte partide. Dar să se știe că una este a chema la lumina principiilor înalte politice și la ridicarea neamului și alta este a săpa de dragul puterii la temelia legii și a autorității

Vreți poate exemple! Să vi le dau câteva din sutele pe cari le am la îndemână.

Un tânăr învățător, eșit acum doi ani de pe băncile școlii și de care până eri autoritățile școlare erau încântate pentru frumoasa-i activitate, azi vine foarte des în oraș și are alte aere, decât cele de apostol al românismului. O declară el singur între colegi: „Măi, eu vă spun drept că nu mai am timp de școală. M'am apucat de politică!“ Și mai ales în urma congresului dela

Arad, fiind prezentat *șefului*, nimeni nu mai poate vorbi de școală cu d. învățător.

Am aici o scrisoare a unui alt învățător, care n'a avut încă timpul să fie înveninat. Iată cuvinte întocmai din scrisoarca sa: „Nu înțeleg un lucru: Politica. Cine vine prin comună, *surupă ce au făurit ceilalți*. Vin agenții cutărui partid și bârfesc pe ceilalți; vin agenții acestora și bârfesc pe cei dintâiu. *Au făcut pe bieții oameni de nu mai cred în nimeni*. Nu știu unde vom ajunge!”

Un altul și el înveninat, dar cu alt venin decât al celui dintâiu, vine cu o gazotă maghiară și îmi arată triumfător pactul partidului naționalist cu muncitorii unguri.

„Iată domnule, spune tânărul, d. dr. X. este omul care ne trebuie. El a făcut tocmeala cu muncitorii ca să *strică legile* făcute de liberali.“

Se strice legile — își dă cineva scama de ce înseamnă aceste cuvinte, mai cu seamă când stricarea legilor liberale sunt cerute nu de simpli cetățeni unguri, ci de cetățeni unguri comuniști? Și tânărul se muncea să mă convingă că țara noastră trebuie să-și strice legile, căci așa a găsit *șeful*, care este un mare Român. Lăsăm pe orice Român mai mic să-l judece pe acest *mare Român* și să-și dea scama de inconștiența criminală cu care se face politica la noi.

Deocamdată aicea suntem cu starea de spirit de pe urma demagogismului deșănțat cu care se înveninează sufletele luptătorilor culturali; care face pe țărani să numai creadă în nimcni și cari ne dă pradă câinilor cele mai curate suflete de apostoli pe cari școala s'a muncit să le făurească.

Și noi am luptat și luptăm — poate mai convinși — pentru îmbunătățirea soartei lor, dar dela această luptă și până la subminarea anachică este o prăpastie. In aceasta prăpastie însă vor cădea cei dintâiu, cei orbiți de nesocotința lor.

Mefisto.

CRONICA

IDEI ȘI FAPTE

Povestiri cu tâlc de Gh. Tulbure. Este titlul unei broșuri atrăgătoare cuprinzând o seamă de istorioare pe cât de frumoase și interesante ca subiect pe atât de potrivite și edificatoare pentru oricare cetitor. Din ficcare povestiri se desprinde o virtute, cu gând curat sau o faptă bună. Citirea acestor istorioare este astfel mai mult de cât o lectură plăcută: Este un prilej de bucurie și de reculegere sufletească pentru ori ce om, chiar și cel mai cult intelectual. Când ai terminat cărticica te simți mai senin și mai bun, ai impresia că te-ai plimbat prin o lume curată. Broșura este închinată mai ales tinetului din școli și cetitorilor dela țară. Este în adevăr hrana cea mai sănătoasă care trebuie dată sufletelor de astăzi atât de zăpăcite și otrăvite de atmosfera anarhică din zilele noastre, Dl. Tulbure, pune în vedere o serie întreagă de astfel de cărticele folosite pentru mulțimile dela sate, pe care le va tipări pe rând în colaborare cu alți iubitori ai țărânilor sub forma

„Bibliotecii populare a Crișurilor“. Il felicităm pentru acest teren atât de însetat de muncitori pricepuți.

Povestirile cu tâlc, costă numai 8 Lei și se găsesc la Librăriile Românești. O recomandăm cu căldură cărturarilor dela sate cari răspândindu-o între țărani le vor face un serviciu din cele mai folositoare.

X.

Ziua de 1 Decembrie. Ca și în ceilalți ani ziua aceasta de praznic național s'a serbat cu pietatea cuvenită și în anul acesta. Au luat parte elevii dela toate școlile din oraș și mult public din provincie.

Despre însemnătatea zilei a vorbit Dl. Leontin Ghergariu directorul liceului din loc. Intre punctele programului unul dintre cele mai reușite a fost dansurile artistice executate de elevele liceului sub conducerea Dnei Ghergariu.

„Extensiunea Universitară“ la Zălau. În ziua de 22 Novembre a. c. Dl. profesor Virgil Bărbat dela Universitatea din Cluj a ținut în fața

intelectualilor din orașul nostru o conferință foarte instructivă: „Importanța copilărie pentru omenire“. Cu exemple luate din viața plantelor și a animalelor — D-Sa — a documentat în mod foarte plastic, analogia ce există între dezvoltarea copilului și a celorlalte vietăți care îl inconjoară.

Copilul cu o viață sufletească mai superioară, cu o închegare a sistemului nervos mai înceată decât a dobitoacelor, necesitează și îngrijiri mai mari și o supraveghere mai apropiată. Popoarele, cari știu respecta copilăria, dau dovadă de o cultură sufletească mai superioară. Ele poartă flamura

civilizației. Popoarele tinere — în rândul cărora vrând-nevrând trebuie să ne așezăm și noi Români — trebuie să împrumutăm bunele obiceiuri pe cari le practică acele neamuri față de tineretul lor.

Trebuie să se încetățenească și la noi învățătura că: „Scăparea copiilor este întărirea neamului“.

Din partea noastră ținem să mulțumim Dl. Profesor V. Bărbat pentru nobila oboseală ce și-a luat-o, de-a duce în colțurile cele mai ascunse ale orașelelor noastre de provincie dragostea curată de îndeletniciri intelectuale — atâta de uitată astăzi de mulți cărturari.

N. N.

ȘTIRI ȘCOLARE

Dorim Sărbători vesele și fericite tuturor colaboratorilor, cetitorilor și pretinilor revistei noastre, precum și sprijinitorilor învățământului primar.

Schimbări în personalul didactic. În ultimele două luni, Corpul didactic primar din județul nostru a fost întregit și înnoit prin numirea și detașarea mai multor puteri didactice, dintre cari cea mai mare parte absolvenți ai diferitelor școli normale și anume:

1. a) *Cu titlul provizoriu, suplinitori, și detașați:* Valeria Lobonțiu și Veturia Aciu la Șimleu; Nicolae Mărcuș la Crasna; Alexandru Dănăila la Aleuș; Veturia Șimon la Arghihat; Mihai Câmpu la Bodia; Valeria Aluaș la Babța; Elena Mașcau la Bocșa-rom.; Ioan Rednic și Aron Ördög la Bozieș; Petru Moldovan la Băița; Lazar Filip la Cioara; Valeria Lazar la Cuceu; Const. Iliescu la Chilioara; Ana Bartha la Chieșd; Laura Percni la Cehalul-rom.; Gheorghe Mureșan la Căuaș; Irina Pop n. Mureșan la Chișfalău; Viorica Lemeni la Domnin; Iuliu Gogu la Gălpăia; Emilia Taloș la Giumeleciș; Eugenia Ostatea la Hidig; Leontina Danciu la Horoatul-rom.; Liviu Robu la Inău; Victor Cosma la Mineu; Elena Oros la Marin; Francisc Bedő la Nadișul-Hododului; Ioan Robu la Oarța de jos; Emilia Cioban la Prodănești; Leontin Farcu la Păgaia; Ioan Farcașiu la Stărciu; Vasile Mateiu la Sârbi; Ioan Paiu la Șeredeu; Tiberiu Pop la Săplac; Ana Neamțu la Santău; Elena Lobonțiu la Supurul de sus; Ernest Dimofte la Țigani; și Elena Ciocean La Tusa.

b) *Stagiari și suplinitori:* Margareta Negoita n. Titilca la Agrij; Veturia Cărăjan la Bărsăul de jos; Nicolae Sava la Ban; Iulia Maroși la Băița; Dumitru Țop la Bocșița; Iacob Luca la Blaja; Petru Lazar la Corni; Ioan Miza la Ciglean; Alexandru Nica la Cerișa; Ioan Lazar la Firminiș; Dum. Joldea la Husasău; Gheorghe Rusu la Jac; Iosif Pop la Marca; Ioan Ghilea la Iaz; Alex. Țop la Turbuta; Traian Doșu la Var și Eugenia Cozma la Supurul de sus.

Numirea celor neamintiți încă n'a sosit, dar e în curs.

Cu numirile de mai sus amintite am ajuns, ca să avem învățământ în toate comunele din județ, cu excepțiunea următoarelor: Dumuslău, Fizeș, Orțița, Preuteasa, Pirul-nou, Reghea și Subcotate.

Dela generația tânără intrată acum în învățământ cu puteri și cunoștințe nouă, ajutată de generația mai bătrână, așteptăm regenerarea și înflorirea învățământului primar.

2. La școala de copii mici din Cehul-Silv., în locul cond. Valeria Todica n. Budo, transferată la Satu-Marc, a fost numită Valeria Mureșan, iar la cea din Șimleu s'a înființa postul al doilea. Numirea inv., care este în funcțiune, se așteaptă.

3. Transferări și detașeri din județ:

c) *Transferări*: Mihai C. Leoveanu din Ban la Dudovicești-Simnic; Marin Săndulescu din Bocșița la Lăceni jud. Teleorman; Nicolae Ulmeanu din Cioara la Stoinești (jud. Ilfov); Ioan C. Popescu din Cerișa la Boiul de sus; Ilie Trandafirescu din Husia la Petrifalău; Argentina Dumitrescu din Șoimuş la Greceasca-Bădăni; Ioan Isac din Vascapău la Grădiște și Constantin Dămian dela școala de aplicație din Zălan la Buzău.

b) *Detașări*: Maria Pantozescu din Ceheiu la Glotești; Vasile Patriciu din Chereuș la Miheș; Nicolae Cristoi din Jac la Simeria veche; Teodor Teodoroscu din Mineu la Măgiștei; Pavel Cociu din Orțița la Velcher! Dumitra Cristea din Ortelec la Izvoarașul de sus; Dumitru Georgescu din Țigani la Gogoșu; Dumitru V. Neagoe din Urminiș la Mirecești; Elizabeta Bancoș din Cehul-Silv. în calitate de pedagoagă la școala normală Măgurele; Nicolae Paraschivescu din Aleuș la Podina și Florica Vlaicu din Grij la Cuzăplac.

Aproape toate transferările și detașerile făcându-se după începerea anului școlar, au produs și vor produce și în viitor mult rău învățământului, cu deosebire detașerile, dacă nu vor fi abandonate.

4. Și-au părăsit posturile: Iorgu Diaconescu din Bozieș Dem. Iordache din Dumuslău; Alex. Mihu din Nadișul rom. Elena Mașcan din Bocșa-rom și Maria Lovin din Mineu, fără a se simți îndatorați să avizeze Rcv. școl., ca să se poată îngriji de completarea posturilor.

Mihai D. Filimon din Nadișul-român lipsind dela post mai mult de 30 zile a fost considerat ca demisionat.

Au eșit din învățământ: Alexandru Dobocan din Gârceiu și Ioachim Maxim din Agriș înscriindu-se la teologie, iar Vasile Simon din Căuaș a trecut la administrație.

Conferințele „Extenziunii Universitare“ din Cluj. Corpul profesoral dela Universitatea din Cluj dorind a lăți știința în cercuri cât mai largi, a pus bază la o societate numită „Extenziunea Universitară“ a cărei membrii, profesori univ. etc., se deplasază în toate centrele din Ardeal și țin conferințe cu deosebite subiecte de interes general.

În Zălau întâia conferință a ținut-o în 22 Nov. a. c. Dl Profesor Universitar, *Virgil Bărbat*, despre „*Importanța copilăriei pentru omenire*“, despre care se vorbește în alt loc al revistei.

Conferința a doua a ținut-o Dl Profesor univ. *Th. Capidan* în 13 Dec. a. c. cu subiectul „*Coloniile macedo-române în Ardeal și Ungaria*“.

Conferențiarul dupăce descrie colonizările făcute de către Romani în peninsula Balcanică și formarea poporului macedo-român, arată viața și importanța acestui popor harnic și deștept, care se ocupa cu comerțul în mod intenziv și cu pricepere.

Perscutați de popoarele ce-i înconjurau, unii dintre ei au emigrat în Ardeal, Ungaria și chiar și în Germania și Rusia contribuind în mare măsură la dezvoltarea comerțului în părțile unde s'au așezat.

Dintre colonii amintește pe cele din Budapesta, Mișcolț, Oradca și Reghinul săsesc, unde și-au zidit biserică și alte așezăminte culturale. Macedo-Români au dat neamului bărbați de valoare, ca Andreiu Șaguna, Emanuel Gozdsu, Mocioni și alții.

Conferința aceasta frumoasă și instructivă a fost ascultată de o mare parte a intelectualilor români, între cari și străini și elevii școalelor din loc.

Suntem recunoscători „Extenziunii Universitare“ pentru aceste conferințe și sperăm, că vom mai avea parte de ele și în viitor.

Salarele. Dela introducerea sistemului statelor de plată, pe lângă toată munca uriașă, ce s'a depus, sunt rare cazurile când salariile s'au putut ridica la timp. Dar situația poate nici odată n'a fost așa de gravă, ca și acum, când ne-aflăm în preajma Crăciunului și corpul didactic primar din Sălaj încă n'a primit salariul pe ultimile două luni din cauza lipsei de credit,

deși s'au făcut de repețite ori toate intervențiile posibile la autoritățile în drept, senatori, deputați etc. pentru obținerea creditului necesar.

Statele de plată sunt aprobate și chitanțele făcute de mult.

Nu știm încă nimic pozitiv dar sperăm, că multele intervenții nu vor rămânea fără rezultat, și că delegatului Inspectoratului școlar, trimis la București pentru obținere creditului, nu se va reîntoarce cu mâna goală și se vor putea ridica salarele înainte de sărbători.

Mg.

Administrația școlară

IV.

Apropiindu-ne de sfârșitul anului, trebuie să ne dăm bine seama de îndatoririle ce ni se impun pentru asigurarea bunului mers în gospodăria școlară.

Vom revizui, întrucât am satisfăcut regulamentului, ordinelor și instrucțiunilor privitoare la administrarea materială a școlii.

Cea mai mică intrelăsare sau „trecere cu vedere“ în această direcție, perturbă învățământul, nu numai la școala unde se comite greșeala, ci zgudue întreg aparatul școlar din județ.

Cu deosebire, asupra secretarilor comitetelor școlare, apasă mai greu sarcina răspunderii.

În timpul scurt ce ne mai stă la dispoziție până la încheierea exercițiului bugetar, se vor face deci toate operațiunile de încasări și plăți pentru anul 1925, astfel, că cel mult până la 1 Februarie 1926. să se poată întocmi conturile de gestiune.

De asemenea se vor face toate lucrările pentru asigură-

rea materială a școlilor pe anul 1926. (Ord. No. 1191—1925. Com. școl. jud. pag. 360.)

Dacă din ceva cauză nu s'au putut întocmi și înainta actele pentru arândarea terenurilor școlare conform ord. No. 960—1925. pag. 284 (publicat greșit sub No. 360) și nu s'au înaintat încă pentru aprobare bugetele pe 1926. se vor înainta fără întârziere.

* * *

1. Com. școlar Birghezd.

Întrucât bugetul comunal pe 1926 nu este întocmit se va trece la Art. 1 (venituri) subvenția de 14% din anul 1925, fiindcă aceasta sumă nu va fi mai mică ca cea din anul 1925. Dacă aceasta sumă împreună cu celelalte venituri ale comitetului școlar nu acopere cheltuielile, diferența s'a înscrie în sarcina comunei la Art. 4 dela venituri, iar DV. conform ord. Com. școl. jud. No. 1191—1925. veți interveni la primăria (notar cereal) ca să înscrie aceasta sumă în bugetul comunal, căci întreținerea materială a școlii este datoria comunei (Art. 161—

162 din legea învățământului primar.)

2 C. T. Cean. Titlul de director, câștigat prin numire, se menține și după sistarea postului al II-le. De altfel la școlile cu 1 învățor, învățătorul, din oficiu și dirigentele școlii, având dreptul la toate beneficiile ce le are directorul școlar (locuință și combustibil).

3 Com. școlar Răstolțu deșert și altora. Dola autoritățile școlare superioare nu avem nici o dispoziție, ca pentru localurile școlare — cari formează proprietatea confesiunilor — să se plătească vre-o chirie, atâta timp, cât servesc interesele învățământului.

În senzul legii — Art. 162 și următorii — comuna este obligată să procure localuri de școală. Dacă comuna preferă să construiască local nou, din simplul motiv că, cel existent (edificat de altfel tot din sudoarea credincioșilor) formează proprietatea confesiunii, o poate face. Nu credem însă, că poporul s'ar învoi la o așa absurditate.

Până la soluționarea definitivă, instrucția se va face în localul actual.

4 Com. școlar Sâg Comitetul școlar județean a luat toate măsurile, ca comunele să achite la timp sumele bugetare pentru întreținerea școlilor. O mare parte a comitetelor școlare însă, au comis o neglijență condamnabilă, prin faptul, că n'au înaintat la termen borderoul trimestrial, cerut cu ordinul No. 955—1925. Com. școl. jud. Din aceasta cauză nu s'au putut pune în urmărire comunele rămase în restanță.

Vă atragem atențiunea asupra ordinului No. 1416—1925. publicat în partea oficială.

In 20 Decembrie a. c. veți raporta Comitetului școlar județean, arătând sumele restante, pe care comuna nu vi le-a achitat până la aceea dată.

Rectificare În numărul trecut s'au strecurat, în coloana aceasta, următoarele greșeli de tipar: pag. 403 jos la notă: 1925. în loc de 1924; pag. 405 lit. b) șirul al 3-lea: contactul în loc de *contrastul*.

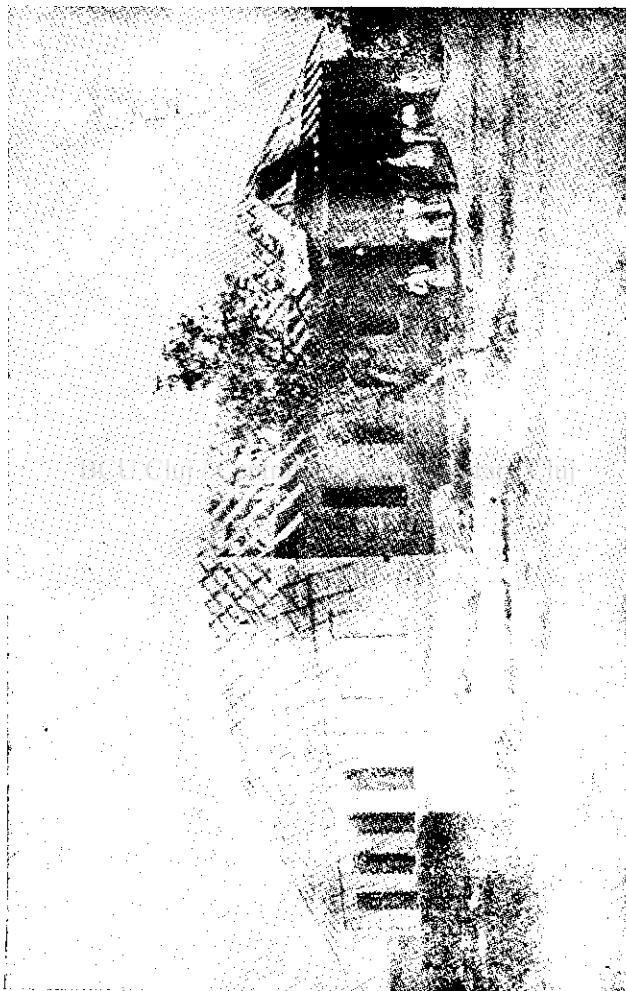
În Nr. 15—16 pag. 361 șirul al 2-lea: cheltueli, în loc de *venituri*.

D. Mărgineanu

Caz de moarte Familia directorului Paul Miclea din Cehul-Silvaniei a îndurat o grea lovitură prin încetarea din viață a Doamnei Ludovica Miclea născută Cionca, întâmplată în 11 Noemvrie a. c. Repausata a fost o soție de model și o mână bună. Odihnească în pace!

Transmitem îndureratei familii sincerele noastre condolițe.

Noile construcții școlare din jud. Sălaj.

Școala primară de stat din comuna Stărciu.

Edificiul e compus din 3 sale de învățământ, cancelarie și o locuință învățătoarească. Două sale de învățământ sunt complet terminate.

NICOLAE NISTOR

secret com central.

PARTEA OFICIALĂ

In aceasta parte a revistei se vor publica toate ordonanțele și circularele autorităților școlare superioare. Datorința directorilor și a conducătorilor autorităților școlare subalterne este, ca îndată după primirea revistei, să le înregistreze și execute conștiencios, în cel mai scurt timp.

Revizoratul școlar al județului Sălaj

No. 2791—1925

Organizarea învățământului agricol.

Comunicăm ordn. On. Minister No. 112358—1925 spre știre și conformare.

„Avem onoare a vă face cunoscut, că Ministerul prin deciziunea No. 112.358—1925, delega pe dl M. Barboni, inginer agricol și profesor la școala normală de fete „Azilul Elena Doamna“ din București, cu începere dela 1 Oct. 1925, cu organizarea și aplicarea învățământului agricol, la cursul complementar de pe lângă școalele primare și normale, fiind plătit cu leafa de inspector școlar primar de circumscripție, din fondul cursurilor complementare. Veti binevoi a comunica celor în drept.“
Dir. Gen. (ss) P. Ghițescu.

Zălau, la 24 Noemvrie 1925.

No. 2810—1925.

Alegerea membrilor din Consiliul de Administrație și a censorilor Casei de Economie, Credit și Ajutor a Corpului didactic.

1. Consiliul de Administrație al Casei se compune din 7 membri, din cari patru numiți de Ministru dintre membrii Casei și 3 aleși: câte unul din învățământul secundar, profesional și primar.

Comisiunea Censorilor se compune din 3 membri, din cari unul numit de Ministru și ceilalți doi aleși.

Alegerea și confirmarea membrilor din Consiliu și a Censorilor se determină prin prezentul regulament.

2. Au drept de a fi alegători și aleși numai membrii Casei.

3. Alegerile atât pentru membrii din Consiliu de Administrație cât și pentru cei din Comisiunea Cenzorilor se vor face pe circumscripțiuni școlare și anuma: la București vor vota membrii Casei din regiunile școlare VI, VII, VIII, IX și X.

La Cluj, cei din regiunile școlare I, II, III și IV.

La Iași, cei din regiunile școlare XI, XII, XIII, XIV și XV.

4. Alegătorii pentru a fi admiși la vot, vor prezenta o carte de membru al Casei. Cărțile se vor distribui cu cel puțin zece zile înainte de alegeri, de către Direcțiunea Casei.

5. Alegerile pentru locurile din Consiliul de administrație cât și pentru Censori se face în prima Duminică din luna Noemvrie.

6. Cu zece înainte de alere membrii Casei Corpului Didactic vor fixa candidaturile.

Nu se vor admite decât acei candidați cari vor fi propuși în scris de cel puțin 50 membrii de ai Casei.

7. Candidaturile trebuiesc depuse la sediul inspectoratului din cele trei centre mai sus arătate, cel puțin cu zece zile înainte de ziua în care se va face alegerea.

Inspectoratul va publica prin ziare cu cel puțin trei zile înainte de ziua alegerii.

8. În zilele fixate pentru alegere, Inspectorul Șef sau în lipsă lui Inspectorul secundar al regiunii din centrele unde au loc alegerile, asistat de unul din inspectorii școlari primari constituiesc biroul alegerii.

Alegerile durează dela 8—12 a. m. și dela 2—6 p. m.

Voturile se pun în cutii închise care se deschid la ora 6 p. m.

Birourile respective recomandă pe candidații cari vor obține majoritatea relativă a voturilor exprimate.

Directorul Casei formează listele cu propunerile birourilor de alegeri și le prezintă Ministerului pentru a fi numiți.

9. Se fixează 500 lei diurnă președintelui și 400 lei asistentului cari compun biroul alegerii.

Diurna se va ordonața din fondurile Casei.

10. Procesele verbale cu rezultatul alegerilor se înaintează în ziua următoare Direcțiunii Casei Corpului didactic.

11. Direcțiunea Casei Corp. Did. înaintează rezultatele obținute On. Min. Iustr.

12. In locurile de Censori aleși se preferă cei cari au titlul de expert contabil. Ministrul Instrucțiunii ss. Dr. C. Angheliescu Dir. Gen. al Casei Corp. Didactic. ss. Dr. Tăușen.

No. 2881—1925.

Conform ord. Min. Instr. No. 48405—1925 punem în vedere tuturor învățătorilor cari intrunesc condițiile prevăzute la Art. 120 și dorește să fie înaintați la gradul I. să-și însușească o cerere pentru a li se putea face inspecție specială

Zălau, la 27 Nov. 1925.

No. 2900—1925.

Expoziția de lucru manual. Societatea „Liga Ghiocel“

Dare de seamă

Societatea Liga Ghiocel a inaugurat în anul acesta a 6-a expoziție școlară care s'a ținut dela 2—15 Maiu în Sediul Societății Șoseaua Filantropiei 39.

Expoziția a fost deschisă de Majestatea Sa Regina și de AA. LL. Regale care au fost întâmpinați cu multă însuflețire de întregul comitet de învățători prezenți împreună cu elevii lor.

Anul acesta 42 școli primare au expus; iar câteva școli trimițând obiectele după închiderea expoziției n'au putut participa la dânsa.

D-nii învățători cari au trimis cele mai frumoase obiecte lucrute în școală au fost invitați la București cu câte un elev a lor care a lucrat în fața Suveranei, a juralui și întregului Comitet la un obiect indentic cu cel premiat. Micii elevi au stârnit admirația generală prin dibăcia cu care lucrau din pae, papură, răchită, lemn și prin drăgălășia lor.

Majestatea Sa Regina și și AA. LL. RR. au vizitat fiecare școală cerând deslușiri dela învățători și cumpărând foarte multe obiecte.

După vizitarea în detaliu a expoziției M. S. Regina a binevoit să iscălească diplomele de onoare și să se fotografieze în grup cu Comitetul, învățătorii și micuții elevi. După aceasta s'a cetit lista juralui și acordarea recompenselor, iar învățătorii prezenți cu elevii lor au primit premiile din mâna Suveranei,

Premiul I-ii 1000 Lei și Diplomă de Onoare.

1. D-nul G. Marinescu școala Ludești Dâmbovița secția lemn sculptat.

2. Dl. I. Diaconu școala Copăcel Vâlcea secția richita, coșuri, scaune.

3. Dl Ilie Olteanu școala Răbăia Fălțiceni secția jucării din lemn.

4. Dr. Margareta Staudt școala Racoviță Muscel secția impletituri din rafie.

5- Dl. Ilie Izvoreanu școala Negri Roman secția obiecte de lemn.

6. Dr C. Vasilescu școala Voinești Iaș secția papură coșuri.

7. Dr. I. Ghileancea școala Vrânești Muscel secția diverse.

8. Dr. Arion S. Oanașu școala Mihăești Muscel sculpturi din lemn.

9. D-rn Mariana Stuardt școala Valea-Stânei Muscel secția impletituri rafie.

10. Dl Ion Albescu școala Racoviță, Muscel 200 premiu oferit de un anonim pentru sticle impletite din rafie.

Premiul II-lea 500 Lei numerar

1. Dl Ștefan Al. Popescu școala Larga Doftana sec. diverse.

2. Dl Marin Dinulescu școala de băeți Corabia Romanați secția rafie.

3. Dl S. M hăescu școala Sopârlița Romanați secția pae.

4. Dl Marin Ion Popescu școala Colibaș Ilfov secția diverse.

5. Dl Gh. C. Nițescu școala Mihăești Muscel secția diverse.

6. Dna M. Larca și Domnica Petrescu școala Cernatu Brașov secția cusături.

7. Dnul Ștefănescu Vorniceii Dorohoiu Diverse papură.

Premiul III-lea 200 Lei numerar

1. Școala Boghea Cornuești Vâlcea.

2. " Bălcești Vâlcea

3. " Cilibichioi Constanța.

4. " Draghioi Muscel.

5. " l. băeți Corabia Romanați

6. " Jarlan R. Sărat.

7. " Tolpicioi Tecuci.

8. " Hârtiești Muscel.

9. " Stăncuța Brăila.

10. " Jujur Muscel.

11. „ Bârsănești Nacoău.
12. „ Domnești Stat-Putna
13. „ Nicorești Fântânei Tecuci
14. „ Ungheni colțul Argeș
15. „ Țâța Dâmbovița
16. „ Vâlcele Argeș.

Copiii au primit scule de tâmplărie, bricegi și creioane. Comitetul aconstatat cu mulțumire progresele realizate la confecționarea obiectelor atât din punctul de vedere al execuțiunii și al solidității cât și din punctul de vedere estetic.

Cu deosebire s'a admirat obiectele lucrate în papură, rîchită, lemn și foi de porumb a căror execuțiune a dovedit o adevărată măestrie.

Un rezultat îmbucurător al încurajării lucrului manual în școlile primare rurale este și faptul că unele din ele au înjghebat în comuna lor o adevărată industrie casnică pentru bărbați.

Cheltuelile Societății sau acoperit din Donațiunea membrilor din Comitet și al persoanelor cari se interesează de aceasta operă.

Majestatea Sa Regina Maria a Jugoslaviei care dela înființare a binevoit a lua această operă sub Înaltul Său patronaj a făcut un dar Societății de 5000 dinari în anul 1925, iar în anul acesta de 10.000 Lei pentru care Comitetul îi aduce viile mulțumiri și respectuoase sentimente de recunoștință.

Expoziția viitoare va avea loc dela 2—15 Maiu 1926, D-nii învățători sunt rugați a trimite obiectele cel mai târziu până la 1 Aprilie. Președintă: A. Fălcoianu.

No. 2905—1925.

Expoziția de artă Românească.

No. 12140—1925 Oradea, 24 Nov. 1925.

Domnule Revizor,

Suntem datori să sprijinim arta și industria noastră națională, apreciată azi în cele mai mari centre din lume. Și aceasta cu atât mai mult cu cât de pe urma ei se trag foloasele pentru elevii și elevele române.

Drept care vă trimitem în copie apelul D-nei Colonel Flo-rica I. Bongliu și vă rugăm să-i dați prețiosul d-voastră concurs.

„Oradea, 23 Nov. 1925. Domnule Inspector Șef, Centrala Caselor naționale a deschis în localitate în scop de propagandă, o expoziție permanentă de artă românească, sucursala Bazarului său Centrala în magazinul Klein (lângă firma Spitzer), Bulevardul Regele Ferdinand I.

În dorința de a sluji cauza culturii românești, am acceptat delegațiunea pentru Oradea, și județul B. hor și în această calitate, mă adresez D-voastră, de a ne da tot concursul, rugând a comunica tuturor organelor în sub ordine, că este de datoria tuturor buailor români să sprijinească această instituțiune, vizitând sucursala de aici făcând cumpărături de obiecte, produs al industriei casnice românești.

Veniturile ce rezultă slujesc pentru ridicarea și întreținerea Școlii de Industrie Casnică din Breaza. În această școală se găsesc ele din întreg cuprinsul României-Mari. Cu stimă: delegata Caselor naționale șș. Florica I. Bengliu. Inspector șef: șș. G. Bota.

Zălau, la 2 Decembrie 1925.

No. 2980—1925.

Sărbătorirea Crăciunului și a zilei de 24 Ianuarie.

Invităm corpul didactic și dirigintii școalelor să sărbătorească cu o deosebită solemnitate Nașterea Domnului și ziua de 24 Ianuarie prin conferințe și producții școlare, conform ordinului de mai jos.

„No. 12405—1025, Oradea, la 30 Nov. 1925, Domnule Revizor, conform regulamentului și mai ales în interesul educației tineretului vă rog a lua dispoziție ca să se sărbătorească atât Nașterea Domnului cât și ziua de 24 Ianuarie cu toată însuflețirea posibilă. Vă anunțăm din vreme pentru a avea timpul necesar de pregătire. Serbarea de Crăciun în multe școli a fost scoasă, ceace credem că a fost o mare greșală. Suntem datori măcar aceste datini fermecătoare de frumoase și educative în acelaș timp, să le cinștim și să readucem în sufletul tineretului suflul creștin de care avem așa mare lipsă. Crăciunul se serbează la fiecare școală.

Ziua de 24 Ianuarie se va sărbători de toate școlile intrunite pe localități. Programul va fi întocmit de către consiliul

Dlor directori și maeștri de muzică și gimnastică. Conferințe despre însemnătatea zilei de 24 Ianuarie se va ținea de un Domn profesor ales de acest consiliu. Organizarea serbării se va face de acord cu autoritățile administrative complectându-se astfel serbarea zilei întregi. În orașe cu sale de teatru se va ține în teatru : în cele fără astfel de sală se va ținea într'una din școlile cu sală festivă.

Consiliul directorilor și al maeștrilor pentru serbarea zilei de 24 Ianuarie va fi convocat de către cel mai în vârstă dintre directori sau după împrejurările locale. (L. S.) Inspector șef. (ss) G. Bota⁴.

Zălau, la 10 Decemvrie 1925.

No. 2913—1925.

Tabloul grafic al istoriei neamului românesc

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Ministerul Instrucțiunii Bir. B. No. 111320—1925. Domnule Revizor, Domnul Gh. Ghereciu, Inspector școlar al Capitalei și Dl. D. Ionescu și Eleonoara Iconomu, institutori la școala No. 21 băeți, au alcătuit un tablou grafic al istoriei neamului românesc pentru înlesnirea predării istoriei în școalele primare, complementare și de adulți. Ministerul gășind că acest tablou este de mult folos pentru școli îl recomandă învățătorilor. Doritorii pentru procurarea lui se vor adresa la autori. Director Gener. : ss. Petre Ghițescu. Subdirector : Teodor Formac.

Zălau, la 2 Decemvrie 1925.

No. 2994—1925.

Programa de lecțiuni

Ca întregire la ordinul nostru No. 2629—1925. aducem la cunoștință corpului didactic, că în zilele propxime librăria „Luceafărul“ din Zălau va expeda la adresa tuturor școalelor imprimatele necesare pentru programa de lecțiuni (coala 2 Lei) Terminul pentru înaintarea acestora se amână pe 10 Ianuarie 1926

Zălau, la 12 Decemvrie 1925.

No. 2996—1925.

Lucrarea „Lucrul Manual“ de T. Florian

Recomandăm lucrarea „Lucrul Manual“ de Dl. T. Florian profesor la școala normală din Cluj, în atențiunea corpului didactic și îl invităm să o procure, ca pe o bună și practică călăuză în predarea lucrului manual.

Zălau, la 12 Decembrie 1925.

No. 2749—1925.

Inființarea sanatoriilor pentru învățători

Publicăm ordinul de mai jos cu invitarea, ca Corpul didactic să ajute în interesul propriu această instituție și toți aceia, cari doresc să contribuie să raporteze cel mult în curs de 10 zile suma cu care doresc să intre în rândurile învățătorilor cari contribuie la înființarea sanatoriilor din chestiune.

„România Ministerul Instrucțiunii Broul B. No. 122 964—1925. Domnișle Revizor. Societatea institutorilor din București și asociațiunile învățătoarești în congresul ținut în vara anului curent unde a participat învățătorimea din întreaga țară între multe chestiuni foarte importante au dezbătut și ideea înființării de sanatorii și cămine învățătoarești, ca în timpul vacanței cei suferinzi să se recreeze sau să-și caute sănătatea. Propunerea aceasta atât de înălțătoare a fost primită cu toată căldura de toți congresiștii și pentru realizarea ideii preconizate au hotărât în unanimitate ca dela 1 Noembrie 1925 să contribuie fiecare institutor și învățător din cuprinsul țării cu câte o sumă care nu va fi mai mică de 500 Lei anual. Cu modul acesta se vor aduna banii necesari și membrii corpului didactic cu concursul Ministerului vor putea traduce în fapt gândul lor de a clădi sanatorii și căminuri în stațiunile climaterice și balneare din țară și anume: Tekirghiol, Mehadia, Predeal, Govora etc. — Pentru punerea în aplicare a cererilor congresiștilor și înfăptuirii celor expuse mai sus, sunteți rugat ca în termen de 15 zile să cereți învățătorilor din județul DVs. dacă și cu cât contribuie lunar fiecare, suma cea mai mică 500 Lei într'un an. Veți înștiința imediat Ministerul de răspunsurile primite înaintând un tablou

de toții învățătorii cari contribuiesc. Sumele se vor capitaliza la Banca Națională și se vor administra de un comitet compus din Guvernatorul Băncii Naționale, un delegat al ministerului Instrucțiunii și delegați asociațiunilor învățătoresți. Ministru ss. Petre Gh. Țeșcu. Director General ss. T. Formac.“

Zalău, la 16 Noemvrie 1925.

No. 2746—1925.

Numirea Dlui Gh. Bota ca Inspector șef.

Publicăm ordinul de mai jos spre știre și conformare.

No. 11351—1925. Oradea Mare la 7 Nov. 1925. Domnule Revizor. Odată cu venirea mea la conducerea acestei regiuni școlare Vă comunic în copie ordinul On. Min. Instr. Publ. dat cu această împrejurare:

Domnule Inspector Șef. Vă facem cunoscut, că în conformitate cu decizia Ministerială No. 120552--1925 Dl. *Gheorghe Bota*, actualul profesor și director al școlii normale de băieți din Oradea, a fost delegat să îndeplinească funcția de Inspector Șef al reg. II. școlară din aceeași localitate cu începerea de 1 Noemvrie 1925.

Dl. *Simion Gocan*, actual profesor la liceu, se delegă pe aceeași dată să îndeplinească funcția de Inspector secundar pentru școlile secundare și normale minoritare la același inspectorat. Veți binevoi a comunica școlilor. Pe aceeași dată înțețeză și delegația Dlui *S. Evuțianu* ca inspector șef, la propria lui cerere. Dir. Gen. (45) *Kirițescu*.“

Aducându-Vă la cunoștință cele de mai sus țin să Vă declar, că voi cu căuta din toate puterile mele să fiu în primul rând în serviciul școlii pe care totdeauna am socotit-o ca pe factorul de săpetenie al programului social. Mi dau seamă bine că acei cu cari voi unii munca și străduințele mele sunt elita socială și că pentru a conduce destinele serviciului ce mi s'a încredințat, va trebui să merg pe același drum de sacrificiu și de idealism pe care merg și ei. Mai înțeleg că profesorul să fie cel mai hotărîtor Pion al culturii naționale, dar în lumina rațiunii sănătoasă și a iubire creștine; dupăcum înțeleg că în țara noastră profesorul să fie acela care să lupte pentru trium-

ful legalității și dreptății pe de o parte și tot el să se dea în sufletul cetățeanului respectul de ordine, devotament sincer și loialitate către țara în care trăiește.

Cu aceste gânduri și cu convingerea că *nu am ajuns la o situație ci am primit o însărcinare mai grea*; cu sentimentul curat că nu sunt aici pentru mine, ci pentru școală și pentru interesele superioare obștești: cu aceste gânduri, trimitându-Vă salutul meu, Vă rog din inimă să mă ajutați cu prețioasele DVs. puteri precum și cu acelea ale celor ce lucrează alături de DVs. pe acest teren al culturii, Inspector Șef: (ss) G. Bota.

Zălau, la 17 Noembrie 1925.

Revizor școlar :

I. Mango.

Comitetul școlar al județului Sălaj.

No. 1416—1925.

Plătirea Cotei de 14% din partea Comunălor.

Comunicăm mai jos în copie ordinul nostru No. 1372—1925 din 27 Nov. a. e. trimis tuturor dlor primpretori. Comitetele școlare, cari până la data de 20 Dec. a. e. nu vor primi dela comune sumele integrale alocate în bugetele comunale, ne vor înainta raport încă în aceeași zi, arătând sumele restante și numele perceptorului (notarului) comunal.

„Domnule Primpretor, Deși s'au făcut mai multe intervenții oficiale, ca notarii cercuali — în calitate de perceptori comunali — să achite la timp Comitetele școlare locale sumele prevăzute în bugetele comunale conform Art. 162 din legea învățământului primar, pentru întreținerea materială a școalelor: o mare parte a notarilor nici până în prezent n'au satisfăcut acestei îndatoriri, împiedecând astfel bunul mers al învățământului popular, care este baza consolidării vieții noastre naționale și de stat.

Cum aceasta indolență și neglijență constituie un adevărat atentat contra organizației de stat, prin faptul, că pe urma atitudinii inconștiente sau chiar tendențioasă a unor notari, față de cauza școlară, se paralizează învățământul din întreg cer-

oul oel administrează (?): *aceasta stare de lucruri nu se mai poate tolera nici pentru un moment!*

Comitetul școlar județean, în ședința din 23 Nov. a. c. a infierat indeosebi, neglijența uimitoare a notarilor: J. Mureșan Argh hat; Al. Varga Sălsig; Gh. Vida Cizer; Vas. Verua, Cătălulung; M. Bartha Uleaoul-Șiml.; Alex. Trușășiu Ilișiu; C. Kajetan Bobota; Gavril Petri Sâg; V. Codeus Sărmășag, — ori în anul 1925 nu au achitat nimic (sau foarte puțin) din sumele prevăzute în bugetele comunale, pentru întreținerea școalelor.

Iu baza hotărîrii adusă în aceea ședință, alăturat avem onoare a Vă trimite Dle Primprețor, conspēctul comunelor din plasa DVs. cu sumele alocate în bugetele comunale pe exercițiul 1925 pentru întreținerea materială a școalelor de stat din comunele respective.

Binevoți a lua cele mai urgente dispoziții, ca în în termen de cel mult 15 zile, aceste sume să se achite integral comitetelor școlare locale, pe lângă luarea de chitanțe oficiale.

Până în 20 Dec. a. c. binevoți a ne trimite conspēctul tuturor comunelor, cu indicarea sumelor achitate, cunoscând că nu se mai acordă alt termin.

Apelăm la simțul de datorie al DVs. sperând, că veți executa aceste dispoziții întoomai și ne veți souti de a lua cele mai severe măsuri față de cei neglijenți. Zălau, la 27 Nov. 1925. P. Prefec. Preș. ss. Dr. I. Pop. Secretar: ss. Mango.

Zălau, la 10 Decemvrie 1925.

No. 1417—1925.

Achitarea subvențiilor către Comitetul Școlar județean

Deși cu ordinul nostru No. 1194—1925 publicat în „Școala Noastră” No. 15—16—1925 am pus în vedere tuturor Comitetelor școlare, să achite subvențiile către Com școlar județean, aprobate la Art. 4 (cheltueli): o mare parte a Comitetelor școlare nu le-a achitat nici până în prezent, cu toate că au încasat sumele bugetare.

Invităm pentru ultima oră Comitetetele școlare în restanță, ca până la 20 Decemvrie a. c. să le achite necondiționat, căci alt termen nu se mai acordă.

Zălau, la 11 Decemvrie 1925.

No. 1418—1925.

Justificarea sumelor primite dela Com. Școlar județean

Punem în vedere tuturor Comitetelor școlare, ca despre subvențiile primite dela Comitetul școlar județean — sub ori și ce titlu ar fi să înainteze de urgență acte justificative deosebit de conținutul de gestiune general.

Actele justificative se vor cuprinde în borderourile obișnuite (No. 5) în 3 exemplare, indicându-se pe borderou No. ordonantei de plată.

În conținutul de gestiune general încă se va trece această sumă, cu menționarea No. raportului sub care s'au înaintat actele justificative.

Zălau, la 11 Dec. 1925.

P. Președinte:
Dr. C. Pavel

Contabil:
D. Mărgineanu

BCU Cluj / Cluj County Library Cluj

Ș. ȐROS : Raport despre activitatea cercurilor culturale din plasa Șimleul-Silvaniei XIX—XX. 440.

IV. Educație.

- N. NISTOR : Câteva elemente de igienă școlară I—II. 1.
 T. ILEA : Ingrijirea corpului copilului I—II. 15.
 I. MANGO : Invățătorul ca factor de propagandă culturală I—II. 23.
 I. VESCAN : Școala și foloasele învățături V—VI. 69.
 N. NISTOR : Sărbătoarea pomilor și a pasărilor VII—VIII. 109
 C. BRUSTUREANU : Unde duce luxul ? VII—VIII. 115.
 „* * * : Comemorarea Eroilor Neamului IX—X. 188.
 N. NISTOR : Ziua Eroilor XI—XII. 208.
 „ : Critica pătimase XIII. 245.
 V. PRODAN : Apreciați copiii XIII. 253.
 N. NISTOR : „Asociațiunea“ ca factor de cultură națională XIV. 291.
 N. NISTOR : Dr. Gh. Vilt XIX—XX. 421.
 G. MOIGRĂDEANU : Combaterea obiceiului de-a deprinde copiii cu beuturi spirtoase XIX—XX. 435.

V. Lecțiuni practice.

- FLORICA HIDAN : Infățışaroca pământului Munteniei (cl. III.) VII—VIII. 118.
 C. DAMIAN : Ce-ai găsit, nu e al tău (cl. I.) XI—XII. 217.
 „ : Lecții practice de compunere (cl. I—II.) XIII—269.

VI. Actualități.

- E. POCOLA : Gândiri de anul nou I—II. 18.
 GH. NICHITA : Crăciunul la grădina de copii și școala primară de stat din Tășnad I—II. 20.
 P. RADU : 24 Ianuarie V—VI. 78.
 GH. MATIEȘAN : Acțiunea românească. VII—VIII. 122.
 MG. : Mai multă muncă în școală VII—VIII. 126.
 DIN „VATRA ȘCOLARĂ“ Sfaturi pentru ceice vreau să-și crească copii rău. VII—VIII. 126.
 N. NISTOR : O mare sărbătoare culturală la Cluj (Iubileul lui Z. Bărsan.) IX—X. 157.
 MINIST. FINANTE : Legea generală de pensii IX—X. 169.
 MG. : Administrația școlară IX—X. 192.
 I. MANGO : La sfârșitul anului școlar XI—XII. 205.
 X MG. : Invățământul istoric XI—XII. 223.
 V. PRODAN : O scrisoare din America XIII. 252.
 N. NISTOR : Expoziția de lucrul manual a școlilor primare din județ XIII. 256.
 MINIST. FINANTE : Noi dispoziții pentru înscrierile la pensie XIV. 306.
 MG. : Noul an școlar XV—XVI. 348.
 MG. : Educația fizică XIX—XX. 446—447.
 MEFISTO : Inconștiență criminală XIX—XX. 447—448.

VII. Cronica, știri școlare și informațiuni.

- N. N. : Adunarea extraordinară a Asociației Inv. Sălăgeni, Felicitări de anul nou, Serbarea Crucii Roșii din Zălau, Alegori în comitetul școlar județean I—II. 27—29.
- MG. : Propagandă subversivă, Noul spor, „Buletinul Oficial“ I—II. 29.
- N. N. : Plângeri întemeiate, Scrisoare din America, Un nou ziar în județul nostru, Căminul de ucenici din Zălau, Monumentele streine în orașele noastre, Consfătuirea dela Casa școlilor III—IV. 54—56.
- MG. : Știri personale III—IV. 57.
- N. N. : Dușmanii noștri, Comitetul școlar nou, Conferințele Asociațiunii, Bibliotecii pedagogice județene, Cercuri culturale, Revistă nouă, Necrolog V—VI. 93—94.
- D. M. : Inspecții școlare, Noua lege a pensiilor, Gradația V-a, Examenul de definitivat, Concedii școlare, Informațiuni V—VI. 95—97.
- N. N. : Examenele de definitivat, Noua repartizație a inspectorilor generali școlari, Lucrări pentru armonizarea și normalizarea salariilor funcționarilor publici, Cercuri culturale, Banca învățătorilor din Cluj, Comitet școlar nou. Un englez vorbește despre poporul nostru VII—VIII. 127—129.
- MG. : Ateliere, Numiri, Destituiri, VII—VIII. 130.
- D. M. : Răspunsuri de interes general VII—VIII. 130—133.
- N. N. : Adunarea gen. a com. central de construcții școlare, Ateliere școlare, Cercuri culturale, O vorbă către cetitorii noștri. IX—X. 193—194.
- MG. : Inspecție școlară, Construcții școlare IX—X. 195.
- D. M. : Răspunsuri de interes general IX—X. 195—197.
- N. N. : Expozițiile de fine de an la școlile primare, Conziliul de administrație al casei generale de pensuni, Ziua Eroilor, Activitatea culturală, Serbare școlară, Adunarea generală a despărțământului Zălau, Necrolog XI—XII. 225—227.
- I. MANGO : Personale, Un buget școlar, Reprezenția ovelilor școlii normale din Zălau, Adunări, Rechizite școlare. necorăspunzătoare, Propagandă culturală XI—XII. 228—230.
- D. M. : Răspunsuri de interes general XI—XII. 230—233.
- N. N. : „Frăție culturală“, Șovinism unguresc incorectibil, Răspălată binemeritată, Vestea bună, Un post vacant, Sfintirca bisericii din Buciumi, Necrolog, Colonia școlară din Slănic-Prahova, Condițiile de admitere în școala de sericicultură din București, Cursurile la școlile de economic casnică, Condițiile de admitere la șc. de agricultură din Roman, Repararea școlilor XIII. 270—274.
- D. MĂRGINEANU : Administrația școlară XIV. 310.
- N. NISTOR : Ateneul popular Tătărași, Amenzile școlare la sate, Aplicarea legii pensiilor, Lupta contra tuberculozei, Activitatea cercurilor cult., Aviz, Înștiințare, Pentru Dni colaboratori ai revistei XIV. 312—314.

- N. N. : O revistă bună de familie, „Suferinți negrăite“, Școala normală de băieți din Zălau, Administrația noastră are cuvântul, Masa elevilor săraci, O schimbare pe care o așteptam de mult, Necrolog, XV—XVI. 350—353.
- MG : Numire de subrevizor, Numiri în învățământ, Penzionări, Posturi noi, Desființări de posturi, Imprimare școlare, Deale subsecției Jibău. XV—XVI. 353—355.
- D. MĂRGINEANU : Adm. școlară (Informații) XV—XVI. 355-356.
- N. N. : Reforma administrativă. Președintele „Astrei“ vizitează orașul nostru, Adunarea com. central al Asociațiunii învățătorilor din județ XVII—XVIII. 402.
- D. MĂRGINEANU : Administrația școlară (Informațiuni)
- X. : Povestiri cu tăle de Gh. Tulburo XIX—XX. 449.
- ✓ N. N. : Ziua de 1 Decembrie, „Extenziunea Universitară“ la Zălau XIX—XX. 449—450.
- MG. Schimbări în personalul didactic, Conferințele „Extenziunii Universitare“ din Cluj, Salarele, XIX—XX. 451—454. ✓
- D. MĂRGINEANU : Administrația școlară XIX—XX. 454—455.
- REDACTIA : Caz de moarte XIX—XX. 455.

VIII. Ilustrații.

- N. NISTOR ; Școala primară din com. Zălnoc I—II. 9.
- ” ” ” ” ” Giorocuta V—VI. 67.
- ” ” ” ” ” Năpradca VII—VIII. 117.
- ” ” ” ” ” Biușa IX—X. 161.
- ” ” ” ” ” Boian—Plesca XIV. 309.
- ” ” ” ” ” Cheud XV—XVI. 349.
- ” ” ” ” ” Asuagiul de sus XVII—XVIII. 374.
- N. NISTOR : Grup de țărani bătrâni din Asuagiul de sus XVII—XVIII. 379.
- N. NISTOR : Școala primară de stat din com. Stărciu XIX—XX. 456.

X Partea Oficială.

A) REVIZORATUL ȘCOLAR

- 1455—1924. Situația juridică a școalelor I—II. 30.
- 1540—1924. Rezultatul înscrierilor I—II. 31.
- 1904—1924. Bibliotecă ped. pentru corp. did. primar I—II. 31.
- 2084—1924. Asigurarea edificiilor școlare. I—II. 31.
- 2135—1924. Exploatarea lemnelor pentru construcții școlare I—II 33.
- 2159—1924. Carnete de note pentru elevi I—II. 34.
- 2167—1924. Telegrama nu se pot expeda în contul Min. I—II. 34.
- 2233—1924. Onorare pentru cursuri de adulți I—II. 34.
- 2248—1924. Statistica bibliotecilor școlare I—II. 35.
- 2264—1924. Dr. A. Caba numit inspector I—II. 35.
- 2265—1924. Calendarul îndreptat I—II. 36.
- 2279—1924. J. Corbu Silaghi inspector școlar I—II. 36.
- 2283—1924. Recomandă lumina copiilor I—II. 36.
- 427—1925. Medalioanele încoronării I—II. 37.

- 8 -1925. Invățătorii să petiționeze la posturi I—II. 37.
67—1925. Registre școlare I—II. 37.
35—1925. Înd. pract. și ped. art. la cl. III—IV. 57.
220—1925. Interzicerea conferințelor cu taxa lui G. N. Ionescu și Smara Gheorghiu. III—IV. 58
323—1925. Situația juridică a școalelor III—IV. 59.
926—1925. Înființarea cursurilor de adulți III—IV. 59.
291—1925. Vizitarea școlilor de către medicii III—IV. 59.
99—1925. Examine de definitivat III—IV. 60.
289—1925. Examenle particulare V—VI. 98.
395—1925. Provederea școlilor cu impr. V—VI. 98.
299—1925. Mașini de cusut. V—VII. 99.
403—1925. Concedii V—VI. 101.
441—1925. Anunțarea depărtării din localitate V—VI. 101.
494—1925. Concursuri V—VI. 102.
589—1925. Amendarea adulților V—VI. 102.
635—1925. Leafa celor puși în concediu V—VI. 103.
664—1925. Recuparea postului V—VI. 103
679—1925. Spor de 50% la leafă V—VI. 103.
698—1925. Abonarea Lumea Copiilor V—VI. 103.
731—1925. Achitarea cheltuiel. cu ordonanțarea salarelor V—VI. 104
702—1925. Biblioteca ped. județeană VII—VIII. 134.
722—1925. Autorizarea manualelor pentru școlile particulare VII—VIII. 140.
855—1925. Ținerea cursurilor de adulți VII—VIII. 141.
857—1925. Comisari pentru inspectarea învățământului religios VII—VIII. 142.
860—1925. Sărbătorile diferitelor confesiuni VII—VIII. 143,
900—1925. Recomandarea „Cartea bunilor români“ VII—VIII. 144.
191—1925. Eliberarea certificatelor de curs primar la școlile cu arhivele distruse VII—VIII. 144.
912—1925. Serbarea scîdira pomilor VII—VIII. 144.
927—1925. Concursuri VII—VIII. 145.
945—1925. Justificarea situației militare VII—VIII. 145.
947—1925. Anularea certificatelor pierdute VII—VIII. 146.
948—1925. Copii cerățeni străini să nu fie puși la taxă de frecvență specială VII—VIII. 146.
949—1925. Recomandă Lumea copiilor VII—VIII. 147.
959—1925. Revocarea concediului VII—VIII. 147.
975—1925. Pedepse VII—VIII. 147.
991—1925. Controlarea fondurilor pentru construcții școlare VII—VIII. 148.
1078—1925. Recensămîntul copiilor în vîrstă de școală pentru anul școlar 1925—1926 VII—VIII. 149.
985—1925. Ajutor de mormîntare IX—X. 198.
993—1925. Amestecul învățătorilor în afaceri comunale IX—X. 198.
994—1925. Cărți reviste IX—X. 199.
1017—1925. Inspecții speciale pentru înaintarea inv. IX—X. 199.
1061—1925. Avertisment IX—X. 199.
1118—1925. Matinouri școlare IX—X. 199.

- 1139—1935. Expoziții școlare IX—X. 200.
1208—1925. Recensământul anului 1925—1926. IX—X. 200
1224—1925. Harta României în relief. IX—X. 201.
1198—1925. Avertisment IX—X. 201.
945—1925. Justificarea situației militare IX—X. 201.
1436—1925. Inchiderea anului școlar XI—XII. 234.
959—1925. Titularizarea învățătorilor în grad XI—XII. 236.
1202—1925. Călăuza agricolă. XI—XII. 137.
1584—1925. Inscripții școlare XI—XII. 238.
1322—1925. Examen de definitivat XI—XII. 238.
1323—1925. Avertisment public. XI—XII. 238.
1341—1925. Carte oprită XI—XII. 238
1375—1925. Tabloul celor mai de seamă bărbați a-ji neamului
XI—XII. 239.
1378—1925. Învățători scoși la pensie XI—XII. 239.
1417—1925. Tabloul istoric XI—XII. 239.
1421—1925. Inspectarea cercurilor culturale XI—XII. 240.
1447—1925. Pedepsă pentru absentarea dela datorie. XI—XII. 240.
1472—1925. Material didactic XI—XII. 240.
1485—1925. Părăsirea posturilor în vacanța de vară XI—XII. 240.
1499—1925. Premiera elevilor XI—XII. 241.
5 conf. 1925. Avertisment XIII. 275.
1503—1925. Sc recom. „Dinast. regală și pop. rom. op.“ XIII. 275.
1505—1925. Sărbătorile elevilor unitari XIII. 276.
1515—1925. Muzeu, bibliotecă, diferite colecții școlare. XIII. 276.
1573—1925. Pedepsă XIII. 277.
1663—1925. Cărți didactice XIII. 278
1680—1925. O carte militară XIII. 278.
1699—1925. Pedepsă. XIII. 279.
1711—1925. Inaintarea corespondenței oficiale către autoritățile
școlare XIII. 279.
1729—1925. Albumul încoronării XIII. 279.
1750—1925. Incetarea detașărilor XIII. 279.
1794—1925. Insciera elevilor în școlile conf. XIII. 280.
1799—1925. Deschiderea noilor școli XIII. 280.
1835—1925. Aprobarea manualelor de religie XIII. 280.
1850—1925. Amendări XIII. 281.
1847—1935. Cursuri pentru desterități XIII. 281.
1714—1925. Ocrotirea paserilor XIII. 282.
1499—1925. Examen de limba română XIII. 282.
1945—1925. Inceperca anului școlar 1925—26 XIV. 315.
945—1925. Situația militară XIV. 317.
1033—1925. State personale XIV. 317.
1317—1925. Recensământ XIV. 318.
1959—1925. Învățători supl excluși XIV. 319.
1964—1925. Diplome dela școli normale conf. minoritare XIV. 319.
1987—1925. Tablouri istorice XIV. 319.
2005—1925. Ținerea în aplicare a programei analitică XIV. 320.
2049—1925. Inspectori școlari XIV. 321.
2050—1925. Adresa unor inv. ofițeri de rezervă la Reg 36 XIV. 321.

- 2054—1925. Manuale nouă școlare XIV 322.
2102—1925. Expoziția lucrului manual XV—XVI. 357.
2153—1925. Întrebuințarea cărămizilor Capae XV—XVI. 357.
2158—1925. Introducerea cărții de cetire de Haru XV—XVI. 358.
2203—1925. Conferință lunară XV—XVI. 358.
2231—1925. Carnete de notă pentru elevi XV—XVI. 359.
2447—1925. Abonarea revistei XV—XVI. 259.
2640—1925. Achitarea cotizațiilor fond Gh. Lazar XVII—XVIII 407.
2627—1925. Publicarea obligativității școl. XVII—XVIII. 408
2502—1925. G. Vilt numit inspector la școlile de ucenici XVII
XVIII. 408.
2686—1925. Sistemizarea noilor posturi XVII—XVIII 408.
2629—1925. Programă analitică XVII—XVIII 409.
2645—1925. Concurs XVII—XVIII. 409.
2491—1925. Legea pentru accelerarea judecăților XVII—XVIII. 410
2480—1925. Spargerea geamurilor dela vagoanele trenurilor.
XVII—XVIII. 412.
2413—1925. Stabilirea penziei XVII—XVIII. 413.
2382—1925. Taxa de 5% asupra cărților XVII—XVIII. 413.
2336—1925. Tratat de drept administrativ XVII—XVIII. 414.
2731—1925. Pedepse XVII—XVIII. 414.
2414—1925. Avertisment public XVII—XVIII. 414.
2229—1925. Vizarea carnetelor XVII—XVIII. 415.
2489—1925. Avertisment public XVII—XVIII. 415.
2567—1925. Folosirea cărților pentru curs primar Több nép-
iskolai Tanító XVII—XVIII. 415.
2719—1925. Plata cursurilor de adulți XVII—XVIII. 415.
2725—1925. Prezentarea elevilor și a învățătorilor la biserică
XVII—XVIII 416.
2734—1925. Achitarea impozitelor XVII—XVIII. 417.
2744—1925. Carnete de C. F. R. XVII—XVIII. 417.
2789—1925. Provederea școlilor cu inscripții XVII—XVIII. 418.
2749—1925. Înființarea sanatoriilor pentru învățători. XVII—XVIII 419
2746—1925. G. Bota numit inspector. șef. XVII—XVIII. 420.
2791—1925. Organizarea învățământului agricol XIX—XX. 457.
2810—1925. Alegera membrilor din consiliul de administrație și
a cenzorilor Casei de economie, credit și ajutor corpului di-
dactic XIX—XX. 457.
2881—1925. Înaintare învățătorilor în gradul I, XIX—XX. 459.
2900—1925. Expoziția de lucru manual și Societatea. „Liga
Ghiocel“ XIX—XX. 459.
2905—1925. Expoziția de artă românească XIX—XX. 461.
2980—1925. Sărbătorirea Crăciunului și a zilei de 24 Ianuarie
XXI—XX. 462.
2913—1925. Tabloul grafic al ist. neam. rom. XXI—XX. 463.
2994—1925. Programă de lecțiuni XIX—XX. 463.
2996—1925. Lucrarea „Lucrul Manual“ XIX—XX. 464.
2749—1925. Sanatorii pentru învățători XIX—XX. 464.
2746—1925. Gh. Bota numit inspector șef. XXI—XX. 465.

B. Comitetul școlar județean.

- 58—1925. Arendarea terenurilor școlare I—II. 37.
59—1925. Intocmirea bugetelor 1925, I—II. 39.
65—1925. Membrii comitetelor școlare rurale I—II. 39.
66—1925. Corespondența oficială I—II 40.
325—1925. Achitarea subvenției de 15% com. școl. jud. III—IV 61.
326—1925. Achitarea abonamentului pentru „Școala Noastră“ III—IV. 61.
407—1925. Aprobarea bugetelor și conturilor de gestiune V—VI 105
486—1925. Arendarea terenurilor școlare V—VI. 105.
487—1925. Achitarea subv. către Com. școl. jud. și abonamentului revistei „Școala Noastră“ V—VI. 106.
612—1925. Alegerea președinților com. școl. VII—VIII. 149.
613—1925. Cota de 14% pe 1924. VII—VIII. 150.
614—1925. Bugetele școl. pe 1925. VII—VIII. 150.
693—1925. Circulară repararea școalelor IX—X. 202.
806—1925. Achitarea subvenției Com. școl. jud. XI—XII. 242.
935—1925. Circulară repararea și curățirea local. școl. XIII. 283.
955—1925. Gestiunea pe anul 1926 XIII. 284.
360—1925. Arendarea terenurilor școlare XIII. 284.
1162—1925. Amenziile școlare XV—XVI 360.
1191—1925. Dispoziții pentru asigurarea cheltuielilor de întreținere și reparația loc. școl. pe an. școl 1926 XV—XVI 360.
1193—1925. Inchiderea gestiunii pe 1925. XV—XVI. 361.
1192—1925. Intocmirea și înaintarea bugetelor pe anul 1926 XV—XVI. 361.
1194—1925. Achitarea subvenției Com. școl. jud. XV—XVI. 362.
1317—1925. Schimbarea terenurilor. XVII—XVIII. 318.
1416—1925. Plătirea cotei de 14% din partea com XIX—XX 466.
1417—1925. Achitarea subv. către com. școl jud. XIX—XX. 467.
1418—1925. Justificarea sumelor primite de la Comitetul școlar jud. XIX—XX. 468.

C. Comitetul Central de construcții școlare.

- 184 Dispoziții pentru campania de construcții VII—VIII. 152.
Proces verbal- XIII. 285.

D. Secția învățătorilor jud.

- 100—1925. Convocare

